

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. KEDD, szeptember 13.

255. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, kedd után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Tanulságok

A választási eredmények hivatalos hitelesítése, összesítése és enunciaciója előtt nem lehet teljesen tiszta és minden részletében pontos képet alkotni a népakarat megnyilvánulása által keletkezett új helyzetéről. Bizonyára revizióra szorulnak az eddig nyilvánosságra került számadatok és az első órák sietségében hevenyészett kimutatásokon akad még módosítani való. Az azonban már most is kétségtelenül megállapítható, hogy a jelenlegi kormánykoalíció két pártja imponáns többséget szerzett az új parlamentben és ezzel a nép megteremtette a tartós és produktív kormányzati munkának azt a parlamentáris előfeltételét, amit a majoritás számbeli ereje jelent.

A másik nevezetes körülmény, amire mint korszakalkotó jelenségre rá kell mutatni: a választások tisztasága és szabadsága, amely lehetővé tette, hogy minden polgár külső kényszer nélkül, kizárólag a meggyőződését követve járuljon az urnák elé. Az ország népei megmutatták, hogy ítélőképességük, ha annak érvényesítését nem szorítják mesterséges korlátok közé, felül tud emelkedni a pártpolitikai szenvedélyek alacsony szempontjain és a politikások kezébe tudja adni az Ariadnefonalat, amely kivezet a meddő harcok labirintusából. Beigazolódott, hogy a demokrácia és parlamentarizmus nem is olyan lomtárba való ócskaság, amilyennek sokan tekintik, hanem olyan kormányzati rendszer, amely csak akkor érezhetően jótékony hatását, ha annak tartalmát diktatúrává nem denaturálja a hatalom mohósága.

Értékes tanulságot nyújt a választások kimenetele a jugoszláviai magyarság számára is. A szuboticei és a becskerekői kerületben kapott a magyar párt mandátumot, abban a két kerületben, ahol a magyar szavazók a radikális párttal kötött paktum egyenes vonalán haladhattak. Szomborban, ahol a magyar párt helyi korifeusai a radikálisokkal folyamatosan volt paktumtárgyalások befejezését megelőző a demokratákkal léptek szövetségre és Noviszadon, ahol a magyar párt önálló listát állított, a magyarság egyetlen jelölése sem realizálódott mandátummá. Természetes következménye ez annak a meghasonlásnak, amelybe a magyar párt három különböző, sőt egymással ellentétes elhatározása a magyar szavazók tömegeit belesodorta. Szubotican magyar kötelességgé tenni a radikálisok támogatását és a demokratákhoz való csatlakozást a nemzetiségi szolidaritás interdiktuma alá helyezni, ugyanakkor pedig Szomborban demokrácia orientációt hirdetni és ellenzéki riadót fújni az igazságügy-miniszter ellen, aki Szubotican a magyarság jelöltje: olyan perverz taktika, amely rossz vért szül és elveszi a tömegek kedvét attól, hogy a vezérek utasításai értelmében járjanak el. Hasonlóan visszás állapot volt a noviszadi kerületben, ahol Koriolának helyezették azt a magyar vezető férfit, aki a magyar párttal paktumban lévő radikális párt egyik kimagasló miniszter-tagját támogatni merészelt.

Annak idején leplezetlenül feltártuk aggodalmainkat a szombori külön akció és a noviszadi kerület magyarságára rótt feladat nehézségei miatt és azt a véleményünket hangoztattuk, hogy a magyar pártnak az egész Vajdaságra kiterjedő egységes stratégiával kellett volna a választási küzdelemben résztvennie. Nem akarunk büszkélkedni azzal, hogy a bekövetkezett tények akkori skrupulusaink alaposágát bizonyít-

ják. Jobban esne nekünk, ha be kellene ismernünk, hogy tévedtünk, mert a magyar párt háromféle állásfoglalása kellőszámu mandátumot gyümölcsözőt. De nem a mult hánytorgatása a célunk, hanem a jövő szolgálata.

A magyarság tanult a választásokból: megtanulta, hogy tömegeinek ereje az egységben gyökerezik, de megtanulta azt is, hogy az egységet nem azok veszélyeztetik, akik a meg-

gondolatlan és célszerűtlen elhatározásokat korrigálni próbálják, hanem azok, akik a fegyelmet a kritika ki- rekesztésével a vak engedelmességre alapítják.

Mindössze két mandátuma van a magyar pártnak. A vezéreken a sor, hogy a tanulságok felismerésével ezt a szűkös parlamentti képviseletet is a magyarság politikai érvényesülésének kiinduló állomásává építsék ki.

A mandátumok verifikálása után kerül sor a politikai helyzet tisztázására

Davidovics nem nyilatkozik, míg Marinkovics vissza nem tér Genfből — Vukicsevics Velja miniszterelnök meg van elégedve a választások eredményével

A radikálisoknak 112, a demokráta egyesülésnek 79 mandátuma van

Beogradból jelentik: A választások lezajlása után most már a politikai élet további alakulása és a parlamentti viszonyok lép előtérbe. A választások azt az eredményt hozták, hogy

a Vukicsevics-kormányának a mai összeállításában meg van a többsége az új parlamentben

és különösen nagy ez a többség, ha Korosec a maga 21 emberével szintén csatlakozik a kormányhoz.

Az első pillanatban a választás számadatainak vizsgálása alapján **a kormányra nézve a helyzet teljesen kielégítőnek látszik és nyugodt parlamentti munkára lehetne kilátás.**

valójában azonban a helyzet más. Vukicsevics miniszterelnök helyzete a választások eredménye után inkább labilnak mondható, mint teljesen szilárdnak, legalább is azért, míg a demokraták nem nyilatkoznak véglegesen arra nézve, hogy milyen álláspontot foglalnak el az eddigi kormánykoalícióval szemben. Ez a körülmény magyarázza meg, hogy a politikai helyzet megítélését illetően a választások után

ugy Vukicsevics köre nyézete, mint a demokraták részéről nagyok a rezerváltság tapasztalható.

Vukicsevics hétfőn délben újságíróknak kijelentette, hogy **az eredménnyel meg van elégedve.**

Arra a kérdésre, hogy lemond-e és kér-e megbízást munkakormány megalakítására, nem akart válaszolni.

Egyelőre nehéz megtudni, mik Vukicsevics szándékai és a legszűkebb kormány is bizonytalanságban van e felől. Jól informált körök azt hiszik, hogy Vukicsevics

a kormány összetételén nem fog változtatni

és föltétlenül helyén marad, amíg a parlament nem folytatja le a mandátumok verifikálását.

Ilyenformán hatheti ideje marad arra, hogy a helyzetet tanulmányozza és előkészítsen egy munkaképes parlamentti kombinációt. Vannak

azonban olyanok, akik tudni vélik, hogy rövid időn belül

Vukicsevics helyett egy másik radikális politikus kerül az események központjába.

Arra nézve, hogy ki ez a radikális politikus, még teljes bizonytalanságban vannak.

A demokratáknál az a helyzet, hogy Davidovics, aki olyan éles kampányt folytatott a választási agitáció során Vukicsevics ellen, egyelőre elhallgatott, már csak azért is, mert a választások nem váltották be azokat a vármes reményeket, amelyeket

a demokraták hozzá fűztek és a demokráta mandátumok száma nem éri el a radikális mandátumok számát és általában a radikális párt minden szakadozottsága ellenére megmutatta, hogy különösen a szerb lakta vidékeken olyan erős, hogy a demokraták nem mérközhetnek meg vele.

Ez a körülmény lassankint előtérbe kezd tolni a demokráta párt egységének kérdését is. Davidovics úgy látszik Marinkovics visszatérését várja, hogy magának a demokráta pártnak belső erőviszonyairól bizonyosságot szerezhessen.

Az ellenzék, bár számban megerősödött, tele van panasszal a választási erőszakosságok miatt, de ezeket a panaszokat a kormánykörökben nem tartják komolyaknak.

Bizonyos elégtétellel állapítják meg beogradi körökben, hogy Radics mozgalmá dekadenciában van. A mult választásokhoz képest Radics tiz mandátumot veszített és szavazatainak száma is erősen visszaesett. Emellett különösen hangsúlyozzák, hogy

Radicsnak ezuttal sem sikerült a Vajdaságban egyetlenegy mandátumot sem szerezni.

A többi horvát pártok is megbuktak, különösen Radics diszsidensei, akik közül csak a föderalistáknak sikerült Zagrebban a Frank-párt segítségével két mandátumot szerezniök. Nikicsék teljesen és véglegesen letűntek a politikai élet színpadáról.

A választások legnagyobb megle-

petése — bármily paradoxonnak is látszik — az, hogy az eredmény a várakozásnak megfelelő és semmi nagyobb jellegű meglepetést nem hoztak a választások.

A parlament október 5-ikén ill össze és addig még sok minden történihetik.

A választások végső eredménye, amelyeket véglegesnek még mindig nem lehet tekinteni, a belügyminiszteriumnak hétfőn délben kiadott hivatalos adatai szerint a következő:

radikális és magyarpárti együtt (ebből a Pasics-csoporttá 17)	112
demokráta	61
muzulmán	18
független demokráta	23
klerikális	21
Radics-párt	60
földműves	9
német	6
horvát föderalista	2
montenegrói föderalista	1
szocialista	1
szlovén Kmett-párt (Pucelj)	1

Pontos eredmény csak néhány nap múlva várható.

A vajdasági eredmények

Szubotics igazságügyminiszter Kragujevácon nem kapott mandátumot és előreláthatólag

a szuboticei mandátumát tartja meg.

Ami a vajdasági választásokat illeti, megállapítható, hogy

a vajdasági eredmények a kormány várakozásának megfelelően ütöttek ki.

A radikálisoknak sikerült a Vajdaságban a diszidens listákat megbuktatni. Trifkovics Márkó, Radonics Jován, valamint Miletics Szlavkó mind a három listáján megbuktak. A demokraták számára meg lehetőségen jól végződött a vajdasági választás. Kisebbsajta meglepetésnek számít a demokraták második mandátuma a szuboticei és a felsőbányai kerületben, míg a Délbányában a demokráta párt kettészakad-

sa két mandátum elvesztését von-
ta maga után.

Radicsék kudarca a Vajdaságban
azt mutatja, hogy

**főleg a nemzetiségi választók
nem hajlandók semmiféle kaland-
dorpolitikába bocsátkozni.**

A német párt csalódott a választás
eredményében, mert a németek 9-
10 mandátumra számítottak. Fáj-
dalmasan érintette a német pártot
a noviszadi mandátum elvesztése
és számítottak Szomborban a ne-
gyedik mandátumra is. Csaknem
biztosra vették a szerémségi és a
maribori mandátumokat, továbbá ott
is, ahol a muravidéki magyarok
szavaznak, erősen bíztak; úgy a
Szerémségben, mint Mariborban a
német listák erősen megközelítették
a hányadost. Az eddigi német kép-
viselők közül kimaradt dr. *Schumacher*
Sámuel, míg a volt német
képviselők közül újból mandátum-
hoz jutottak dr. Teubel József és
Bartmann Simon.

A pártok ui erőviszonyai

Horvátországban Pribicevicsék
megtartották pozíciójukat. A tenger-
melléki kerületben a radikálisoktól
hódítottak el egy mandátumot, a za-
grebi kerületben pedig a Radics-
párttól. Elveszítettek egy-egy man-
dátumot a likai kerületben és a viro-
viticai kerületben.

Radicsék mandátumot veszítettek
a Szerémségben, Zagreb városban,
a zagrebi kerületben. A többi man-
dátumokat megtartották. Dalmáciában
Radicsék két mandátumot veszítet-
tek, egyet a radikálisok, egyet pedig
a horvát klerikálisok hódítottak el.

Bosznia a földműves pártnak ho-
zott nagy győzelmet. Itt, a banjalukai
kerületben egy helyett három, a
bihácsi kerületben egy helyett két-
tőt és a tuzlai kerületben két új man-
dátumot nyertek.

Spaho szintén nyert mandátumot
és pedig egyet a tuzlai kerületben,
egyét Hercegovinában.

Radicsék egy mandátumot elveszi-
tek Mosztárban és egyet Szaraje-
vóban.

Szerbiában a földműves párt egy
új mandátumot szerzett és a valje-
vói kerületben megválasztották *Lá-
zics* Volját, a földműves párt vezérét,
aki legutóbb nem volt tagja a parla-
mentnek.

Ezen a két mandátumon kívül
csak a radikálisok és a demokraták
jutottak mandátumhoz Szerbiában.
A demokraták csaknem minden ke-
rületben megtartották pozíciójukat,
vagy erősödtek, csak Kragujevá-
con veszítettek egy mandátumot a
pártszakadás miatt.

**Szerbiában választották meg a
Pasic-csoport legnagyobb ré-
szét.**

Kragujevácon négy, Csacsakon há-
rom, a timoki kerületben két man-
dátumot kaptak Pasicsek. *Petrovics*
Nasztázt a moravai kerületben meg-
választották, de Szkopljében siker-
telenül próbálkozott. *A szmedere-
vói kerületben minden mandátumot
a demokraták kaptak.* Délszerbiában
csaknem minden kerületben elhó-
dították a demokraták a radikáli-
soktól egy-egy mandátumot. Itt a
Pribicevics-párt elvesztette eddigi
két mandátumát és kizárólag radi-
kális és demokrata képviselőt vá-
lasztottak.

**Szlovéniában Pribicevics erősö-
dött.** Ljubljana városban a klerikáli-
sok rovására kaptak Pribicevicsék
mandátumot, a celjei kerületben pe-
dig a Radics-párt eddigi két man-
dátumát szerezték meg. A demokra-
ták arra számítanak, hogy a szlo-
véniái független demokraták hozzá-
juk fognak csatlakozni.

A horvát és szlovén eredmények

Horvátországban és Szlovéniában
a mandátumok így oszlanak meg:
Szlovénia: Ljubljana város egy
független demokrata, ljubljana ker-
ület: 8 klerikális, 1 független de-
mokrata, 1 Radics-párti, maribori

kerület: 12 klerikális, 2 független
demokrata, 1 szocialista.

Horvátország: Zagreb város 2 fő-
deralista, Zagreb kerület: 10 Radics,
3 Pribicevics. **Varazdin:** 9 Radics,
1 független demokrata. **Bjelovar:** 7
Radics, 1 független demokrata. **Po-
zsega:** 5 Radics, 1 független demo-
krata, 1 radikális. **Virovitica:** 5 Ra-
dics, 2 radikális. **Modrus:** 4 Radics,
2 független demokrata. **Lika:** 3 Pri-
bicevics, 2 Radics. **Szerémség:** 4
radikális, 4 Radics, 3 független de-
mokrata. Horvátországban a Radics-
párt veszített egy mandátumot Po-
zsega megyében és egyet nyert a
Szerémségben. A Szerémségben
vesztettek egy mandátumot a radi-

kálisok is, a Pribicevics-párt vi-
szont kettőt nyert.

Bosznia: Szarajevó: 4 muzulmán,
3 radikális. **Banja-Luka:** 3 földmü-
ves, 3 radikális, 2 muzulmán, 1 Ra-
dics, 1 Pribicevics. **Travnik:** 3 Ra-
dics, 2 radikális, 1 muzulmán. **Tuz-
la:** 7 muzulmán, 3 radikális, 1 Ra-
dics, 1 földműves. **Mosztár:** 3 Ra-
dics, 2 radikális, 2 muzulmán. **Bi-
hács:** 3 muzulmán, 2 földműves, 1
radikális.

Észak-Dalmácia: 3 Radics-párti
és 3 radikális.

Dél-Dalmácia: 5 Radics, 2 radi-
kális, 1 független demokrata, 1 de-
mokrata, 1 klerikális.

Lelőtték a párisi olasz alkonzult

A gyilkost letartóztatták

Párisból jelentik: Párisban hétfőn dél-
ben titokzatos merénylet történt. Egy
munkáskülső férfi az olasz konzulátus
épületében

több revolverlövessel megölte Carlo
Nardini olasz alkonzult, aki a kór-
házba szállítás után másfél órára
belehalt sebeibe.

A gyilkos állítólag vízumért jött a kö-
vetségre, ahol Nardini alkonzulnak el-
mondotta, hogy vissza akar térni Olasz-
országba, de

az alkonzul megtagadta a vízum ki-
adását.

mert a munkás nem tudta felmutatni
szülővárosa polgármesterének a vissza-
térést jóváhagyó irását.

Másik verzió szerint a munkás fele-
sége részére kért vízumot. Hogy a me-
rényletre mi adott okot, azt egyelőre
nem lehetett kideríteni.

A merénylő menekülés közben több
lövést adott le a konzulátus szol-
gáira is,

akik a lövés zajára a helyiségbe ro-
hantak. A gyilkos elkeseredetten véde-
kezett és csak hosszas küzdelem után
tudták megfékezni a dühöngő embert.

A rendőrségen azonnal megkezdtek az
alkonzul merénylőjének kihallgatását,
de a munkás

minden felvilágosítást megtagadott
és nevét sem akarta megmondani.

Az alkonzul ötvennyolc éves volt és
tizenöt évvel ezelőtt nevezték ki a pá-
risi olasz konzulátushoz.

A rendőrség széleskörű nyomozást
indított, hogy a titokzatos merénylet-
re fényt derítsen, mert az a gyanú, hogy
az alkonzul politikai bosszúnak lett az
áldozata.

„Nem hangos sérelmi politikával kell a sérelmek orvoslására törekedni“

Dr. Várady Imre magyar kisebbségi képviselő nyilatkozata a Bácsmegeyi Napló számára

Becskekről jelentik: Dr. *Várady*
Imre megválasztása, úgy a bánáti,
mint az egész vajdasági magyarság
körében nagy lelkesedést keltett. A
Bácsmegeyi Napló becskekeri mun-
katársa felkereste dr. Várady Imrét,
akit megkért, hogy nyilatkozzék a
programjáról. Dr. Várady tulajdonké-
peni létrehozója a radikális-magyar
paktumnak, amely annyi sikertelen
küzdelem után most parlamenti kép-
viselőhöz jutott a magyarságot és
így parlamenti működésére vonatko-
zó nyilatkozata a legnagyobb érdeklő-
désre tarthat számot.

— *Hogy van megelégedve a ma-
gyar párt a választás eredményével?*
— kérdezte munkatársunk.

— A radikális és a magyar párt kö-
zött létrejött megegyezés — mondotta
Várady — azzal az eredménnyel jött,
hogy végre a magyarság is hozzájutott
a maga parlamenti képviseletéhez — ha
nem is számárányának megfelelően. Ez
azonban nem lebecsülendő eredmény
olyan sok sikertelen próbálkozás után
— *Mit gondol képviselő ur, ho-
gyan fogadják a parlamentben a ma-
gyar képviselőket?*

— Megvallom, hogy kissé hideg fo-
gadtatásra vagyok elkészítve. A lefolyt
választási agitáció során hallottuk azokat
a támadásokat, amelyeket ellenünk irá-
nyítottak és amelyekből következtetve
hüvös fogadtatásra lehetünk elkészülve
Épp azért arra kell törekedni, hogy úgy
mint a tartománygyűlésen is kezdtük, a
parlamentben is társadalmi érintkezés ut-
ján enyhítsük ezt a hidegséget és az
írántunk való megértést, jóakaratot így
szerezzük meg, az egymásközi jóvi-
szonyt így szilárdítsuk meg.

— *Mi az Ön parlamenti program-
ja a gazdasági válság megoldása te-
kintetében?*

— A gazdasági és pénzügyi válság eb-
ben az országban sajnos, már állandó-
sulni látszik. A miniszterelnök ur, mint
ismeretes, programot adott ebben a
kérdésben és az összeülő új parlament

első feladatául oly gazdasági és pénz-
ügyi reformok keresztülvételét jelölte
meg, amelyek az országot a gazdasági
krízisből kivezetni lesznek hivatva. *Ter-
mészetes, hogy a kormánynak ebben a
törekvésében mi magyar képviselők min-
denben támogatást kívánunk nyújtani.*

— *Milyen lesz az Ön politikája a
magyar kisebbségi panaszok és sé-
relmek orvoslása tekintetében?*

— Tény, hogy még sok speciális ké-
relmünk és panaszkunk van. Ezek
orvoslása tekintetében az én taktikai fel-
fogásom az volna, hogy minden hangza-
tos és hangos, de célra nem vezető sé-
relmi politika helyett, az intéző körök
jóindulatának biztosításával kell a sérel-
mek orvoslására törekedni.

— *Milyen viszonyt kíván Ön fenntar-
tani a német párttal, mint a másik
kisebbségi párttal szemben, amely-
nek részéről oly éles támadások
hangzottak el az Ön személye és a
magyarság ellen?*

— A németek, mint kisebbségi párt
íránt természetesen meg van bennünk a
teljes rokonszenv és amennyiben tőlem
függ, ez a rokonszenv továbbra is meg-
fog maradni, tekintet nélkül egyes tör-
tetőknek kissé tapintatlanul keresztülvitt
választási taktikájára.

Dr. Hesslein József

Újból megjelent

**A
KÖMŰVESMESTERSÉG
TANKÖNYVE**

NÉMETHY JÓZSEF
főmunkások kitűnő szakkönyve

535 oldal, 920 ábra. — Népszerű, alacsony kimerítés
A kömüveseknek nélkülözhetetlen, összefoglaló
vaskönyv kötet a 120 dinár

Ezenkívül a kömüveseknek minden magyar
szakkönyve kapható a Bácsmegeyi Napló
könyvtárában Eszterházy, Zmaj Jevič, trg. 3.

A szubotocai választási főbizottság megkezdte működését

A bizottság munkája itt rapot vesz igénybe

A nemzetgyűlési képviselőválasztások
vasárnap este befejeződtek. A választási
törvény értelmében minden választási
kerület központjában megkezdte műkö-
dését a választási főbizottság, amelynek
feladata átvizsgálni az egyes szavazó-
helyeken a választási elnökök által fel-
vett jegyzőkönyveket és amennyiben a
főbizottság megállapítja, hogy a választási
aktus a törvényeknek megfelelően
folyt le, *kiadja a mandátumokat és
azokat a megválasztott képviselőknek át-
adja.*

A szubotocai választási főbizottság
hétfőn reggel kilenc órakor kezdte meg
működését a törvényszék főtárgyalási
termében. A főbizottság elnöke dr. *Szta-
menkovics* Trejkó, a beogradi felebbvi-
teli bíróság tagja. Elnökhelyettes *Pavlo-
vics* István szubotocai törvényszéki el-
nök, a bizottság tagja dr. *Hoffmann*
Kálmán városi tanácsnok.

Az egyes pártok részéről mint bizalmi
férfiak jelen vannak a következők: Az
egyesült radikális és magyar párt részé-
ről *Miladinovics* Radivoj dr. királyi köz-
jegyző és *Evetovics* Mátyás dr. leány-
gimnáziumi igazgató, a Radics-párt ré-
széről *Vojnic* Tanács Sztipán dr. és *Ka-
tanec* dr., a független munkáspárt részé-
ről *Domány* János és *Peles* Boltó, a nép-
párt részéről *Csovics* Vécó, a demokrata
párt részéről *Milics* Ljubomir.

A hétfői napon a bizottság átvette a
választási jegyzőkönyveket, amelyeket
Szubotoca városban és az egész választó-
kerületben a választási elnökök a megej-
tett választásokról elkészítettek. Ugyan-
csak átvették a lefolyt választási aktus-
ra vonatkozó összes hivatalos iratot,
amelyet lepecsételt borítékban szolgál-
tattak be a személyesen megjelent vá-
lasztási elnökök.

Puccs a zagrebi városi takarékpénztárban

A főispán felcserélte a városi takaré- igazgatóságának tagjait

Zagrebból jelentik: A horvát főváros
politikai és közgazdasági köreit jelen-
leg még a választásoknál is nagyobb
izgalomban tartja a zagrebi városi ta-
karékpénztárban történt puccs.

Zagreb városa már néhány évtized
óta fenntart egy pénzügyintézetet, mely
kizárólagosan városi intézmény és mely-
nek kezeléséért Zagreb városa felel
egész vagyonával. Az intézet Zagreb
egyik legnépszerűbb és legforgalmasabb
bankja volt.

A választások előtt zagrebi főispánná
dr. *Stopar* Bogdán demokrata ügyvé-
det nevezték ki, aki minden erővel azon
van, hogy pártjának nagyobb befolyást
biztosítson a város vezetésében.
Az ő kezdeményezésére történt a za-
grebi képviselőtestület feloszlatása és
a régi képviselőtestület kinevezése és
az új megalakulása közötti átmeneti
időt kihasználva most a demokraták
puccsot hajtottak végre a városi taka-
rékpénztárban is. A főispán szombaton
kelt rendeletével felmentette álszűkből
az igazgatóság tagjainak felét, nyolc
tagot és helyükbe nyolc demokratát ne-
vezett ki. A rendelet hírére még szom-
bat este rendkívüli ülésre ült össze az
igazgatóság. Az ülésen az eddigi tagok,
köztük *Heinzel* volt polgármester, *Ko-
sutics* Ágoston volt miniszter, *Pubeg*
Vladimir, a jogpárt elnöke, dr. *Srkulj*
volt polgármester és mások is vala-
mennyien igen hevesen állást is
foglaltak a főispán ellen, akinek eljárását
törvénytelennek minősítették, mert sze-
rintük az igazgatósági tagok felcserélé-
sére sem oka, sem joga nem volt. Pana-
szukat írásba foglalva elküldték a keres-
kedelemügyi miniszternek, követelve a
szerintük törvénytelen intézkedés meg-
semmisítését. Érdekes, hogy a kineve-
zett tagok egyike szintén törvénytelen-
nek mondta a kinevezését.

NAPRÓL NAPRA

Süketek a színházban. Milánóban furcsa és érdekes ujjtást léptettek életbe minden színházban. Az első széksorok néhány helyét fönntartják a süketeknek illetve a nagyothallóknak. Minden székre egy kis hallószereket szerelnek föl mely a hangok erejét megsokszorozza úgyhogy a nagyothallók is élvezhetik az előadást. A találmány a *Societa Suvini Zorboni* szolgáltatja s a kísérletek alapján sokat várnak tőle.

Szabadjegyek az ókorban. A nápolyi muzeum új termeiben, melyet az olasz király az idén avatott föl, ki vannak állítva a legrégebb színházi jegyek között azok a tantuszok is, melyek szabad be-
menetelül szolgálták a kiváltságosoknak. Ezek különböző alakú elefántcsont-lapocskák, aszerint, hogy irodalmárok, tanácsosok, zenészek, vagy magasrangú katonák használták-e. Akkor is voltak olyanok, akik az ajtónyitogatóknak ezt mondták:

— Szabadjegy!

Filozofos, a híres görög retor és bölcsész megtudván, hogy barátjának levágták a haját, az alábbi valóban megindító költő levelet írja hozzá.

— Kicsoda vágta le a hajadat ó én gyönyörűm? Kicsoda volt olyan örült olyan barbár, hogy nem kímélte meg Vénusz ajándékát? Valóban átszenvedtél mindent, amit egy ellenség szenvedhet, hiszen csak a várak bevételekor áldoztak föl nők a hajukat. Ha a földet nem takarja be az avar — a föld haja — akkor éhínség lesz és drágaság. Nyár végén a hasábfá, mely a kályhában ég, sir, a haját siratja és mi vele együtt sírunk. És te, miután levágták fejedet, lombozatát, nem sírsz? . . .

A dolgok viszonylagosak: ma azok a kontyos nők, sírnak, akiknek zord rokonaik nem engedik meg, hogy ékszerüket lenyisszantsa a fodrász oltója.

Evrejnoff az élet színházásításáról. Evrejnoff, az eredeti orosz rendező és költő már évekként ez előtt ismertté tette nevét rendezői ujjtásával, mely a színpadnak — merészen megszerkesztett díszleteivel és kellékeivel — mintegy önálló életet adott s a darabot fölényesen alárendelte a játék céljainak. Párisban már több mint századszor adják *A boldogság komédiája* című játékát, melyben az író — Pirandello nyomán, vagy attól függetlenül — a bennünk lakozó képzelet mindenhatóságát hirdeti.

Ezt a munkáját Newyorkban is bemutatják a *Guild*-színházban. Amerikából hazatérve nyilatkozik, nem is annyira költői működéséről, mint inkább elméletéről, az élet színházásításáról. Nézte szerint a színpadon nem az életet kell ábrázolni, hanem ellenkezőleg a játékot ki kell csapni az életbe is, hogy viselni tudjuk sorsunkat, terheinket.

Azt kérdezik tőlem — mondja Evrejnoff — vajjon komolyan hiszek-e a *boldogság káprázatában*, abban a káprázatban, melyet én az *önmagáért való igaz színház*nak nevezek. Ez a legkedvesebb elméletem.

— A színház, ahol drágán fizetjük meg helyünket, mert arra vágyunk, hogy pár órára megszabaduljunk az élet gondjaitól, ez a színház nagyon fontos és szükséges, de éppoly művészet, akár a szobrászat, festészet stb. Sokkal fontosabb az *önmagáért való színház*, melyben szakadatlanul játszunk és nemesek a földi, vagy szellemi javak kedvéért alakulunk át, vagy azért, hogy öszekötöttek, gazdagságot, szerelmet keressünk magunknak. Ha folytonosan játszunk és komédiázunk s más szerepet vállalunk, mint amit a sors kirótt számunkra, megkönnyítjük azok terhet akik szenvednek. Nem szabad elfelejtelnünk, hogy millió és millió ember örömetlenül él, mert testileg, vagy szellemileg nyomorék, mert csunya, mert öreg beteg, millió és millió olyan ember van a föld hátán, akinek a szocialisták egyenlőség-álma keserű gyönyör tetszik.

— Valami olyasmit kell tennünk, ami a legmagasabb erkölcsöt segíti elő. Ezt mondja az én hősi, *Paracletos*, aki hivatalos színház, a káprázatok-e laboratóriuma mellé odakivánja a nem hivatalos színházat is, mely a *káprázatok piaca*. Föltétlenül hiszek a színháznak a hiva-

tásában, aki a deszkákról lép az életbe magával vivén a művészet fegyvereit. Öszinte meggyőződése, hogy a világot a színész váltja meg, a művészet bűvésze.

— Az emberiség szeretete követeli

hogy az életet elszínházassuk s álarcohoz folyamodjunk. Az álarco a csalást szolgálják, De ebben a csalásban oly valóság rejlik, mely egyenlő a jóssággal — Az új darabom címe: *A rádió-csók* s az élet gépiességéről szól.

A kínai kommunisták hadsereget szerveznek Kanton és Nanking ellen

Általános paraszti- és munkásfelkelés készül — Dél-Kínában a forradalmi mozgalom élén a kommunisták állanak

Londonból jelentik: A lapok Sanghainál egyértelműleg azt a jelentést kapták, hogy

Dél-Kínában küszöbön áll az általános munkás- és parasztfelkelés, melyet a kommunisták szerveznek.

A hankau kormány területén a parasztság több helyen fegyveresen foglalta el a földeket és a kiküldött kormányosa-

patokat szétverte.

Kvang-Tung tartományban a kommunisták a parasztokból és munkásokból hadsereget szerveznek, mely Nanking és Kanton megtámadására készül.

A Honan tartományban egy másik kommunista hadsereg áll szervezés alatt, mely egyelőre csak huszezer főből áll.

De Monzie szenátor tiltakozik Rakovszky eltávolítása ellen

A baloldali lapok támadják Sarraut belügyminiszert idegenellenes akciója miatt

Párisból jelentik: De Monzie szenátor, aki elnöke annak a delegációnak, mely a francia-orosz adósság ügyében folytat tárgyalásokat a szovjetkormányval, az Avenir-ben nyilatkozatot tett közzé, amelyben

nyíltan állást foglal az ellen, hogy a kormány eltávolítsa helyéről Rakovszky szovjetkötvetet.

— Azt a bizonyos kiáltványt — mondja De Monzie — több szovjetkötvet is aláírta, köztük Kamenev, római nagykövet is és ezért Mussolininak mégsem jutott eszébe az a gondolat, hogy Kamenev felváltását követelje Moszkvától.

A nyilatkozatban De Monzie hangsúlyozza, hogy az ő véleménye szerint

a francia kormány arra törekszik, hogy végleg szakítson a szovjettel.

De Monzie azért vette védelmébe Rakovszkyt, mert attól tart, hogy ha Rakovszkyt eltávolítják, megszakadnak az orosz-francia adósságtárgyalások is.

A kommunista *Humanité* heves támadást intéz Sarraut belügyminiszter ellen abból az alkalomból, hogy a párisi rendőrség négy orosz, több olasz, magyar és román állampolgárt őrizetbe vett és kitoloncoltatott a határon. A kommunista lapon kívül a többi baloldali lapok is

erősen kritizálják a belügyminiszter akcióját,

melyről azt írják, hogy kompromittálja a francia demokráciát.

A holland delegáció módosította leszerelési javaslatát

John D. Rockefeller adományozta a kétmillió dollárt a Népszövetség könyvtárának

Genfből jelentik: A Népszövetség hétfő délelőtti közgyűlésén Guani elnök bejelentette, hogy

a holland delegáció leszerelési javaslatához módosítást nyújtott be.

Az elnök közölte a közgyűléssel, hogy Amerikából kétmillió dolláros adomány érkezett a Népszövetség könyvtárának kibővítésére. A közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta a bejelentést és elhatározta annak elfogadását. A határozat után Guani bejelentette, hogy

a kétmillió dollárt John D. Rockefeller adományozta a Népszövetségnek.

Az általános vita folyamán Motta, a svájci szövetségelnök hosszabb beszédet mondott, amelyben részletesen foglalkozott Stresemann népszövetségi nyilatkozatával. Motta szerint nagy jelentőségű a német külügyminiszter beszéde, mert azt mutatja, hogy Németország még a közgyűlés alatt aláírja a nemzetközi döntőbíráskodásról szóló záradékot. A nyilatkozatnak annál nagyobb jelentősége van, mert

Franciaország is kilátásba helyezte a záradék aláírását.

Motta kifejtette, hogy Stresemann és Sokal lengyel delegátus nyilatkozatai és maga a lengyel javaslat azt a reményt keltik, hogy a támadó háború elhárítására összefognak a nemzetek. A svájci delegáció ezért támogatni fogja úgy a holland, mint a lengyel javaslatot.

Több felszólaló után Villegas Chile képviselő emelkedett szólásra és kifejtette, hogy mint a kanadai francia kisebbség képviselője, tapasztalataiból tudja, milyen értéke van annak, ha a nemzetek kisebbségeket lát és igazságosan bánnak.

Turati orvosai tanácsára hagyta el Olaszországot

A milánói rendőrség nem tudta garantálni az olasz szocialistavezér életbiztonságát

Savonából jelentik: A Turati-pör tárgyalásán több tanut hallgattak ki, köztük két rendőrtisztviselőt, akik azt vallották, hogy a milánói rendőrfőnök a bolognai merénylet után azt tanácsolta Turatinak, hogy hagyja el a várost, mert nem tudja garantálni életbiztonságát.

Turati, miután valóban veszélyben forgott az élete, két orvosbarátjának lakásán húzta meg magát. Ennek a két orvosnak a tanácsára hagyta el Olaszországot, miután barátai megállapították, hogy súlyos szívbetegséget szenved és feltették az állandó izgalomtól. Az orvosokat szintén kihallgatta a bíróság, akik elmondották, hogy Turati súlyos szívbetegségben szenvedett és ezért azt ajánlották neki, hogy kérjen utlevelet és utazzon el egy németországi sanatóriumba. Turati meg is próbálta az utlevélszerzést, de mindenütt elutasították, úgyhogy kénytelen volt átszökni a határon.

Albini, aki szintén vádlott, elmondotta, hogy Turati szökése előtt néhány napig nála lakott és állandóan attól félt, hogy letartóztatják.

Hipnotizált

a kártyavető cigányasszony kifosztotta áldozatát egy sztáribecseji jévendőmő

Sztáribecsejéről jelentik: Szokatlan módon fosztotta ki egy kártyavető cigányasszony Lakatos Mária sztáribecseji asszonyt. Kártyavetés közben hipnotizálta, majd minden értékes holmit elvett tőle és eltűnt.

A rendőrségi nyomozás során megállapították, hogy egy fiatalabb cigányasszony azzal állított be Lakatos Máriához, hogy megtudja jósolni a jövőt. Lakatos Mária lépre ment, mire a cigányasszony előbb kártyát vetett, majd levelet íratott áldozatával. Lakatos Mária ezután többre nem emlékszik. Amikor később rátaláltak, mélyen aludt, nem tudták felébreszteni, úgyhogy orvost kellett hivatni. Az orvos megállapította, hogy Lakatos Mária hipnotizált. Lakatos Mária magához térve, ijedten állapította meg, hogy a lábáról hiányzik a cipő, a szekrényből pedig ruhái, neműek és háromezer dinár készpénz tűnt el.

Levine is lemondott az oceáni utról

Chamberlain társa meg akarja javítani a távolzáró világrekordot

Londonból jelentik: Levine újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy végleg lemond, feladja az óceán átrepülésének tervét, miután az időjárás nem kedvező.

Levine kijelentette azonban, hogy feltétlenül meg akarja dönteni a távolzáró és időtartami világrekordot és próbautját szárazföld fölött, keleti irányban teszi meg. Ha az időjárás kedvező lesz, Levine már szerdán startol, hogy a világrekordokat megdöntse.

Mackintosh kapitány legújabb óceánrepülő múlt héten Londonból Dublinba ment, ahol hosszabb próbautat végzett. A kapitány újságíróknak kijelentette, hogy valószínűleg kedden startol és Dublinból Newyorkig akar repülni.

A *Times* értesülése szerint a spanyolországi Lacornaban tartózkodó Courtney kapitány továbbra is ragaszkodik tervéhez és mindenáron meg akarja kísérelni az óceán átrepülését. Courtney az Azori szigetekig akar mindenképp eljutni és onnan Amerikába.

A lapok újfoundlandi jelentése szerint a *San-John* kikötőbe befutott az az utolsó gőzös is, mely az *Old Glory* felkutatására vállalkozott. Ez az utolsó hajó Cyle volt, amelynek kapitánya szökött a hatóságokkal, hogy az *Old Glory* teljes nyoma veszett.

Husz bandita merénylete egy varsói újságíró ellen

Megkötözték és autón egy husz kilométernyire fekvő erdőbe hurcolták, ahol kegyetlenül elverték

Varsóból jelentik: Vakmerő merénylet történt vasárnap Varsóban. *Dojanga Moskovic* szerkesztőt, a *«Rzecz Pospolita»* című lap munkatársát husz bandita abban a pillanatban támadta meg, amikor lakásába akart menni. Az újságíró megkötözték, automobílnba tették és egy erdőbe vitték, amely Varsótól husz kilométernyire fekszik. Az ismeretlen férfiak az újságírót ingamlatlanul elverték, miközben azt kiabálták:

— Igy nem szabad a marsálról írni!
— Ma téged verünk el kegyetlenül holnap egy másik újságíró kerül sorra!

A banditák ezután visszatértek a városba. Az újságíró az erdőből a legközelebbi országútra vonzolta magát, a honnan egy parasztkocsi vitte be Varsóba. A rendőrhatalóságok megindították a nyomozást.

Sertések turták ki Reinitz egyik áldozatának holijestét

Ismét bíróság elé ke ül az életfogytiglan e i l t tömeggyilkos

Szatmárról jelentik: Szeptember huszadikán ismét, Reinitz-tárgyalás lesz a szatmári törvényszéken. Ezuttal a fiatal *Rozmarin Jenő* tragédiáját fogja tisztázni a bíróság, amely előtt megjelenik majd Reinitz, a tömeggyilkos ez a különös, misztikus figura, aki ma is töretlen energiával védekezik a rázuhanó vádak sorozatával szemben.

Annak idején a fiatal *Rozmarin Jenő* is üzleti utra ment Reinitz Jakabbal és mint néhány sorstársa, ő is az életét fizette rá a Reinitz-féle üzletre. *Rozmarin Jenő* szomorú története a többi hasonló üzletnek szinte sablonos lebonyolításától. Őt nem az erdőbe vitte Reinitz, aki erre az alkalomra vörösrre festette a szakállát és felvette a *Schwartz Jakab* nevet. A *Rozmarin Jenő* elásott csontjait a sertések turták ki Reszege-Piskolt környékén és a hatóságok hosszú ideig keresték a rejtélyes »vörös szakállú zsidót« — míg végre a Groszgyilkosság révén Reinitzra terelődött a gyanu, aki ellen egész sereg bizonyítékot sikerült összegyűjteni a nyomozás folyamán.

Közben az történt, hogy egy öreg dínnyecsősz, aki minden valószínűség szerint bűntársa volt Reinitznak a csendőri vizsgálati fogdában felakasztotta magát. Ugyanezen ügyben fogták el Ma-

gyarországon a megszökött Zajthy-fivérek is, akiket a miskolci törvényszék bizonyítékok hiányában felmentett. Most következik sorra Reinitz, akinek sorsán azonban ez a tárgyalás mitsem változtat. Reinitz mégis erősen készül a védekezésre. Még a börtönből is újabb

tizenegy tanu beidézését kérte, akiknek száma ezzel ötvenre rug. Huszadikán Reinitz megnyirva és leborotválva, rabruhában áll a bíróság elé és érdeklődéssel várják, hogy a személynazonossági tanuk hogyan ismernek majd rá a leborotvált Reinitzban a vörös Schwartz Jakabra?

Pillanatsfelvételek a választásról

A Bácsmegeyi Napló és a közönség — A szekicsi távirat Az áruló tenyer — Szesztilalom és a gy nus fekete kávé

A *Bácsmegeyi Napló* szerkesztőségének három telefonja vasárnap este hat órától éjjel három óráig állandóan permanenciában volt. Előbb csak egyes szerény érdeklődők kérdezték a szerkesztőtől, hogy »van-e már eredmény?« Később az egyes pártok vezetői úgy Szuboticáról, mint a vidékről valóságos megostromolták a szerkesztőséget, hogy híreket kapjanak. És a szerkesztőség igyekezett a tudakozódók nagy csapatjának érdeklődését kielégíteni. Ugyanakkor pedig, amikor állg győztük a telefonon venni és adni a híreket, a szerkesztőség helyiségei egyre népesebbek lettek, mert a politikusok és párttagok, akik nem győzték kívánni az eredményeket, személyesen jöttek fel és órák hosszat vártak, hogy az eredményeket első kézből kapják meg.

Szerénytelenség nélkül megállapíthatjuk, hogy az ország összes lapjai közül a *Bácsmegeyi Napló* hozta a legteljesebb képet a választások eredményéről. A lap a belügyminisztériumnak hivatalos becsélesi kommunikációját is közölte, amelyet éjjel után fél háromkor adtak ki.

Szuboticán legjellegzetesebb tünete volt a vasárnapi választásnak az a templomi csend, amely a választási helyiségek körül és magukban a szavazóhelyekben uralkodott. *Fegyveres erőnek, rendőrnök, csendőrnök nyoma sem volt.* Mindössze egy-egy rendőr unatkozott minden szavazóhelyiség előtt.

Az egyik szavazóhelyen történt a következő eset:

Bejött egy választó, odajárult az elnök elé, hogy szavazni jött.

— Hogy hívják?

— I. G. borbély vagyok.

Az elnök megnézte a választók névsorát és megállapította, hogy az illető fel van véve a választók közé és erre átadta a jelentkezőnek a gummigolyócskát. Az illető megfordult és indult az urnák felé. Már a negyedik urnába tette be a kezét, amikor az egyik urnaőr megszólalt:

— Kérem, elnök ur, én I. G.-t ismerem, ez nem az!

Az elnök azonnal maga elé hívta az

illetőt, aki azonban sorba járta már az urnákat és a golyócskát bele is engedte valamelyik urnába.

— Mi a maga neve? — kérdezte újból az elnök.

Az illető ismételte a nevet, de most már akadozva. Közben az urnaőrök már körülvették.

— Igazolja magát — szólta rá újból az elnök.

— »Momentán« nincs nálam semmiféle igazoló irat — felelte látható zavarral az állítólagos borbélymester. Az urnaőrnek ekkor nagyszerű ötlete támadt és váratlanul ráírvált a választóra:

— *Mutassa u tenyerét!*

A választó reflex mozdulattal el akarta rejtetni a kezét, de aztán lemondóan kinyitotta tenyerét.

Az urnaőr diadalmasan felkiáltott:

— *Borbélynak nincs ilyen durván kérésze!*

A választási elnök beszéltette a »fegyveres erő« és az álborbélyt, akit a keze árult el, bekisértette.

Az időjárás is kedvezett a választásoknak. Gyönyörű sugaras nap volt, de a város nem mutatta a választás izgalmas képét, noha soha ilyen előre kiszámíthatatlan nem volt az eredmény. Az uccákon néha rebogott át egy-egy bérkocsi a negyedik urna kiabáló tábláival, de egyébként csend volt és nyugalom.

Élénkség csak a Pajo Dobanovacska-uccában volt, ahol két pártnak, Radonics Jovan-pártjának és a demokrata pártjának vannak párthelyiségei. Az uccagész nap tele volt kocikkal, pártférfiakkal és kortesekkel, akik minden vezértar főhadiszállásáról, irányították a választási harcot.

Szekicsen egy komoly és törvényisztező szubotici jogász volt a választási elnök. Szekicsi tiszta német község és egész Vajdaságban itt a legérdekesebb a választási eredmény. A derék és fegyelmzett németek vezérük utasítása szerint leszavazták a radikális párt 3-ik urnájába, noha valamelyik párt megkísérelte, hogy rászedje a németeket.

A szekicsi német párt vezetője va-

sárnap kora délelőtt a következő táviratot kapta Noviszadról:

A radikálisokkal való megegyezésről szóló egyezményt felbontottuk és a választóknak szabad kezet adok, hogy oda szavazzanak, ahová akarnak, de különösen ajánlom a 4-ik urnát.

Dr. Kraft.

A szekicsi németek azonban nem jöttek fel, hanem felhívták telefonon a *Deutsches Volksblatt* noviszadi szerkesztőségét, ahol elmondták az esetet. Azt a választ kapták, hogy a távirat hamisítvány és továbbra is tartanak ki a radikálisok mellett, akikkel dr. Kraft választási paktumot kötött.

A németek fegyelmzették és leszavazták. Az eredmény a következő: Radikális 1059, míg a többi tíz párt, a Pribicevics, a Radics, a független munkás, a Davidovics, a vajdasági néppárt, a földműves párt, szociáldemokrata párt díszidens Radics-párt és Pleszkovics összesen 17 szavazatot kapott.

Aki tegnap és tegnapelőtt a kávéházba tévedt könnyen azt hitette — ha idegen volt — hogy erre felé milyen mértékletesek az emberek. Fehér kávé ittak, limonádét és málna szörpöt és teát, illetve rumot, teával, néhol bort is, de csészéből szüröcsölgették, kinos lassusággal és hogy tökéletes legyen az illúzió még arcukat is fintorgatták a derék alkoholisták, mintha — tejet innának.

Vasárnap délután három órakor a posta közelében találkoztam egy spricces emberrel. Ugy néztem rá, mintha még sose láttam volna részeg embert. A járókelők is, mind utána fordultak, mintha egy Szuboticára esőppent rézbőrű indián lett volna.

Pedig csak egy merész részeg volt — a szesztilalom idején. Cselett-botlott dudolt és nevetett, a rendőr pedig csendesen, mosolyogva elfordította a fejét.

Az emberek szesztilalom idején is kifejezéseket használtak a kávéházban. Fehér kávé egy jelentős pillantással kísérvé — sórt jelentett, hideg tea édes mesolyal pedig bort. Ha málnaszörpöt kért a vendég és kacsintott a pincérnek akkor spriccet kapott, ha kettőt kacsintott akkor hosszulepést hoztak neki, aki pedig egy pikkoló feketét kért jelentős hangsúlyozással az a csésze fenekén jófajta törkölypálinkát kapott.

Nagyon sok férj csak azon az alapon kapott szombaton, vasárnap és hétfőn kimenőt feleségétől, mert szesztilalom volt és nem kellett attól tartani, hogy férjuran lumpol. Ezek a férjek mint holtrészegen mentek haza. (Sz. E.)

A revolver

Irtá: H.-J. Magog

Gaston Cauzan vidáman csavargott a bouivardon, nézte a kirakatoakat és a nőket, mikor egyszerre riadtan megtorpant s nagy kedve lett volna átmenni a másik oldalra.

— Már késő... Föltétlenül észrevettem!... Mihez is kezdjek? — gondolta magában, miközben őszinte kétségbeesést érzett.

Alig néhány lépésre tőle egy fiatal lányt pillantott meg s látta, hogy semmiesetre sem kerülheti ki a találkozást, hacsak gyorsan át nem megy a másik oldalra. — ez a megoldás azonban túlságosan brutálisnak látszott. Már pedig nem volt találkozás, amely kellemetlenebb lehetett ennél. Paulette Vareuil föltétlenül meg fogja szólítani őt, amihez elvégre joga is van, hiszen tagadhatatlanul csúnyán viselkedett a fiatal lánnyal szemben. Micsoda, mit mondjon neki, ha megállítja őt? Micsoda komikus figura lesz, ha mehetségeket kell dadognia! Hiszen Paulettenek mindenben igaza van. Viselkedése a leánnyal szemben egyszerre komikus volt és aljas is; hónapokon keresztül udvarolt neki, olyan hevesen, hogy a rokonság és az ismerősök már jegyeseknek tartották őket. Hosszu sétákat tettek együtt s Gaston soha-

sem mulasztotta el, hogy a kedvező pillanatban szenvedélyes sutogással és forró kézzszorítások közepette el ne mondja:

— Paulette, annyira szeretem...

Aztán — egyszerre elmaradt a háztól. Egyetlen szóval, egyetlen sor írással nem magyarázta meg e hirtelen szakítás okát. Miért is viselkedett így? Kifogásokat keresett, mehetségeket, amelyekkel eljárását igazolhatja:

— Még nem voltam érett a házasságra... nem is tudtam volna feladni szabadságomat... esztelenség lett volna... Azt sem tudom, hogy volt-e hozomány...

Mindezt csak a bouivardon gondolta végig, mintegy utólagos mentgetődzés gyanánt. Elvégre a lány bizonyára megértette őt s ha most ömegey melleite, alig fogja megállítani. Ámbár, ki tudja, nem volna-e helyesebb, ha mégis átmenne a másik oldalra.

Már nem jutott ideje ennek a kegyessé bátor szándéknak végrehajtására. Paulette némán lehajtott fővel ment el mellette, maidnem sűrűlvá testét. Gaston szinte akarata ellenére utána fordult s még látta sápadt és szenvedő arcát.

— Bánkodik utánam...

Újból megröghanta a lelkiismeret-furdalás s óvatosan követni kezdte

a lányt. A szíve a torkában dobogott, amikor észrevette, hogy Paulette egy fegyverkereskedés aiján nyit be. Mit akarhat ebben az üzletben? Csak nem?!... Talán revolvért vásárol? És meg akarja ölni magát?

Kedve lett volna herohanni az üzletbe és kiragadni a fegyvert Paulette kezéből. Igen, le kellene borulnia a lány előtt és bocsánatot kérni tőle.

Minderre nem volt már ideje. Paulette észrevette őt és az üvegajtón keresztül megvetően mérte végig. A fiatalember elsomfordált az ajtó előtt s néhány perc múlva, mikor ujból az üzlet elé lépett, már szem elől tévesztette a lányt. Ugy érezte, hogy gyilkosságban vesz részt.

Órákon át csatangolt az uccákon s egyszerre egy fegyverkereskedés előtt találta magát. Bevitte a boltba és komor hangon egy revolvért kért. Amikor eléje tették a fegyvert, felszólitotta a kereskedőt, hogy töltsse meg. A kereskedő gyanakvó mosollyal megfordult és történeteket rakott a fegyver magazinjába. Gaston magasra emelte a revolvért és megröghanta a ravaszt. Az éles csattanást nem követte a puskapor rövid dörgeje, mire derűs mosollyal fordult a kereskedőhöz:

— Ön persze azt hitte, hogy öngyilkos akarok lenni s ezért vaktöl-

tést tett a fegyverbe! Mindig így csinálják a dolgot?

A kereskedő hasonlóképpen mosolyogva felelt:

— Természetesen! Hiszen az ilyesmit le lehet olvasni a vevő arcáról.

Gaston gyorsan kifizette a revolvért, autóba vágta magát és Paulette-ék lakása előtt szállt ki. A szobalányt, aki kijelentette, hogy a kisasszony senkit sem fogad, félrelökte az utból s kopogtatás nélkül nyitott be a leány szobájába. Leborult a lány elé.

— Paulette, — dadogta — bocsáson meg nekem. Tudom, hogy meg akarja magát ölni. Láttam, amikor megvette a revolvért. Éljen, Paulette — és legyen a feleségem!

A leány csodálkozva hallgatta őt, majd hangosan felnevetett. A szoba végére mutatott, ahol a falra erősítve egy vaddisznót ábrázoló céltábla függött.

— Ime, itt van a boldogtalan állat, amelyet le akarok lötni. Ha akarja, ezt elveheti feleségül. Csak nem gondolja, hogy maga miatt öngyilkos lesz valaki?!

Gaston szédülten állt a szoba közepében s még akkor sem mozdult, amikor egy szőkebajuszu fiatalember bevittott a másik szobából s így szólt a lányhoz:

— Szivecském, mehetünk sétálni...

— Vad csillámlást vettem észre szemében és borzadállyal képeztem magamban, vajon sokáig kell-e társaságában maradnom?
 Szerecsémre egy esemény elozlatta aggodalmait és magamhoz térített. A kúcs nyikorgott az ajtó zárjában és egy ór nevémen szólított.
 Nem tudom, hogy a megszólításra milyen örült eszme látta át agyamat, — de úgy tetszett nekem, hogy másért nem jöhettek értem, minthogy azt adják tudomra, hogy szabad vagyok. Ez valószínűtlen, képtelen, lehetetlen volt és mégis biztam.
 De csak annyit társam egyetlen szava magamhoz térített. Midőn az ajtó kinyílt, félem hajolt:
 — Ön nem barátságos hozzám, de azért mégis érdekel engemet és jó tanácsot akarok adni.
 — Tehát tudja, hogy miért hívják?
 — Ostobaság!
 — Hova fognak vezetni?
 — A szederidő! — és ha himi akar szavamnak, néma lesz, mint a csuka!
 — Sőt ellenkezőleg, elhatároztam, hogy mindent megmondok.
 — Már tudnillik az igazat, ugy-e? tette hozzá hunyor-gatva.
 — Azt.
 — Társam nem felelt... de észre vettem, hogy szána-lommal néz rém.
 Nem figyeltem reá; az őt finom kis láncot csatolt kezem csuklyójára, melyet rendőri műszóval mézes madzag-nak neveznek és megparancsolt, hogy menjek.
 Követtem. Közben gondolkoztam. A vizsgálóbíró, vagy a császári ügyész helyettes előtt fogok megjelenni és sor-som talán ez első vallatástól függ. Mit tegyek, miként tart-sam magamat és mi lesz jobb, teljes vallomás vagy pedig hallgatás, ahogy azt fogolytársam tanácsolta...
 Még mielőtt elhatároztam volna magamat, megérkez-tem az ügyész irodája elé.
 Az ügyész helyettes nagyon fiatal ember, — alig har-ving éves, — azt mondák, hogy neve Thibault Izidor.
 Allgattam néhány lépést a szobában, midőn fölemelte fejét és nagy legyelemmel vizsgált.
 En minden zavar, de minden kérdéses nélkül álltam ki tekintetét.

— Közeledtek, szót hozzám mádnem gyöngéd hangon és feleljen... Ön Cardener Gyula?
 — En vagyok.
 — Cardener János, vanyi földbírókos és Gardenerné Leosne Leona fia, kik mindketten ezélt három évvel Péri-geuxban haltak meg?
 — Ugy van.
 — Hány éves?
 — Huszonöt.
 — Donában született?
 — Ott.
 — De Parisban tanult?
 — A Bonaparte lycéumban.
 — Es 1851 és 1852-ben több pályadíjat nyert?
 — Ugy van.
 Kérdései közben az ügyész folyvást vizsgált és jól ész-revettem, hogy őszintén van meglepve.
 Feleletem egyszerű hangja, őszinte tekintetem, sőt tar-tásom, mindez varatlan habozást, sőt talán valódi érdeket költött benne.
 Folytatva:
 — Kétségtelül tudja, hogy komoly gyamu alapján fog-tak el?
 Meghatoltam:
 — Még mit se közöltek velem, uram — feleltem — és egyedül seitelmeim kvantitatívák velem...
 — Tehát fölvilágosított... Tegnapelőtt este Lucenay kisasszonyt meggyilkolva találták, a Brest fogadó egyik szobájában, Rennes utca 124.
 — Tudom.
 — A szobában több nap óta ön lakott: néhány órával a büntett után távozott onnét, a nyugati vasúton menekült és midőn Lavaban elfogták, ruháján véromomokat láttak, melyeket ön nem tüntethetett el, mit felel erre?
 — Semmit.
 — Tehát elismeri, hogy a gyilkosságot szobájában kö-vettek el; hogy a gyilkosság után menekült, végre pedig, hogy zsebkendőjét Lucenay kisasszony vére szennyezte be?
 — Mind ez tiszta valóság.
 — Bevallja?
 — Mi végre tagadnám?
 — De hisz ezzel büntet vállalja be?
 — En tagadólag ráztam fejemet.

dájába és néhány szót hebegve rémültében, élettelenül ro-gyott össze.

Amint látja, uram, a hatóság ismeri a véres esemény minden részletét, és habár nem ismeri még a büntett indokát, nem kételkedik abban, hogy ön annak a szerzője.

Ön azonban tagadta; az ügyész előtt, aki önt először ki-hallgatta, ártatlannak mondta magát, — nekünk tehát köte-lességünk, hogy módot nyújtsunk bizonyítékainak előadá-sára.

Mondjon meg tehát mindent, a mit tud, ne habozzon a teljes vallomás előtt, melyet várunk, és higye meg, hogy a hatóság inkább óhajtja azt, hogy védje az ártatlanokat, mint hogy szépitse a bűnösöket.

Nehéz lenne megmondanom azt, hogy mi történt ben-nem, miközben a vizsgálóbíró beszélt. Beszédében az egyet-len pontot, mely engemet érdekel, homályban hagyta.

A mit elmondott, nagyon is tudtam és én nem ezt akar-tam volna megtudni!

De Klotild!... miért nem beszélt róla... miért hallga-tott arról, hogy mi történt a szegény áldozattal?

Azonben felelnem kellett...

Végső szemérmem túlhaladta valamennyi benyomáso-mat és én meghökkenve, megzavarodva áltam, egy másod-percbe huszszor is pirulva és sápadva egymásután

A hivatalnokot meglepte viselkedésem és szigoruan né-zett rám.

— Nem akar felelni? kérdezte határozott és rövid hangon.

Ellenkezőleg, uram, feleltem összerezzenve

— Bevallja, hogy megölte Lucenay Klotildot?

— Oh! irgalom...

— Akkor hát magyarázza ki magát... és mondja meg, miként töltötte a napot azon pillanattól kezdve, midőn Klo-tild szobájába lépett, addig, midőn utolszor távozott a fo-gadóból.

**Folytatás a Bácsmegyei Napló
szeptember 13-iki számában!**

— Hat-nyolc lábnyi hosszú, négy lábnyi széles. Kerek al-
lombosággal, hogy kettős
A cella, melybe zártak, olyan mint a többi, azzal a kü-
rak velem. Kettős cellába zártak és fogolytársam van.
Veszedelemes konosztóvönék tekintenek és eszerint bán-
kudított. Itt vagyok néhány óra óta.
Fűször is a kerületi rendőrbiztoshoz vezettek, ki a depótba
Bétköcsi várakozott reánk és mindhármam beleültünk.
Négy órákor hajnalban érkeztek Párisba.
Négy történetet ugyiszólva aryamba fényképeződtek.
tam, a történetek ugyiszólva aryamba fényképeződtek.
lyebb részletet se téveszt el... és mióta Mansból távoz-
oly éles fölfogást tanusít hogy a megtörtént dolgok legcseke-
De különben is vannak pillanatok, melyekben azgyunk
az ut további folyamában nyugodtabbnak éreztem magam.
De a könnyek súlyos tehertől szabadítottak meg... és
azután a vonat ismét tova rodozott.
Szerecsőre e jelenet nem tartott sokáig és kevéssel
kezem közé rejtettem, zokogni kezdtem.
tásomat már megtudták, engemet akartak látni. Arcomat
képződtek és mindenki sovár kíváncsisággal nézett. Előga-
Mindenfélő nagy élénkség volt. Közeliünkben csoportok
gítottak.
voltunk. Kinéztem a rakodóra, melyet légszesszámpák villa-
Fölgöröztam, — a vonat megállt, — a mansi állomáson
se mozdult, ne hogy zavartatja nyugalmamat.
fejem a csendőr vállára ereszkedett és a derék fértam meg
Midőn felbredtem, észrevettem, hogy alvás közben a
memet és csakhamar mely álomba merültem.
idézte természetes hatását, észrevettem, hogy alvás közbe-
vett, a kocsinak egyenlő és rendez mozdása, csakhamar elő-
Azért minden borzadály ellenére, mely rajtam erőt
és a fátadság kimerített.
támadt emlékeimben. Két nap óta pillanatilag sem nyugodtam
Attól a pillanattól kezdve, ahogy a vonat megindult, ír
el, én közöpen ültem, mellettem csendőr foglalt helyet.
A detektív és társa, a két ellenkező szögletet foglalták
Magunk közt voltunk!
Negyed óra múlva egy másodosztályi kocsi-
volt tudomásom tettemről.
hallgattam, hallás nélkül... Amyira jutottam, hogy nem
ember, agyam zuhogott, néztem, anélkül, hogy láttam volna...
Mire se gondoltam... egy cselekedtem, mint részeg
En mit sem vettem észre.

— Nos? kérdező érdekeltem, volt a szederiában... mi-
ként menekült?
En végkép megfélemedkeztem róla. Látása most még kelle-
metlenebbül hatott reám, mint első ízben. A lelkiállapotban,
melyet éreztem, szerettem volna egyedül lenni. Mintán nem
feletem, száhalommal vonta vállát.
— Ha jobban nem tartja magát, folytatata, két garast se
adok fejéért... és legjobban teszi, miután, mint mondták,
van pénze rá, ha jó ügyvédet keres, ki az esküdt urakkal
rendbe hozza ügyét.
Erelvesen ráztaim fejemet és kezem közé temettem ar-
comat.
— En, folytatata, huszonöt éves voltam... midőn először
bajba keveredtem... betöréssel párosult lopás miatt. Tha-
nase, ki szintén velünk tartott, egy nyolc éves szegény
nőnek tekerte ki a nyakát, ki különben is ijedtében halt meg;
Lorlin pedig egy majeros szolgát fogott meg... fény...
szóval, nagyon csunya ügybe keveredtem és elkészülhettem
arra, hogy tíz évet tölthetek Brestben vagy Tonlonban,
... de az a szerencsém volt, hogy oly ügyvédre akadtam,
aki az én ügyemben mondta el szűzbesszedét és annyi jót
mondott rólam, oly szívet indító történeteket hozott föl, hogy
egy óra múlva bírák, esküdték, csendőrök és a haligatóság
hangosan zokogtak. — sőt magam se állhatam ellen ekés-
szólásának és megjelöltem adtam elő az ártatlannak forrá-
sát! kicsinyben!

En hangon még egy óráig folytatta, de nem figyeltem
szavaira.
Az ügyész szavai még folyvást csengtek fülemben: a
világosság, melyet mutattak, ellenállhatatlanul vonta magához
gondolatomat!
— El... Klotild élnel
Egész szívem, életem, becsültem van elétek köve.
Ujra látom a borzasztó jelenetet, melynek tanuja vol-
tam... kezemet áhitattal kucsolom össze és imádkozom Is-
tenhez, miként még soha sem imádkoztam!

— Midőn a büntetést elkövették, már régebben ismerte
Lucenay Klotildot?

- Régebben.
- Mióta?
- Két év óta.
- Szerették egymást?
- Szerettük.
- Legalább azt mondja a tudósítás.
- És igazat mond.

— Legyen! — folytassuk — ön Maconban ismerkedett
meg Lucenay Klotilddal. Birtoka szomszédos volt Lucenay
báróval; bálban találkoztak Klotilddal. Ő tizenhat, ön hu-
szonhárom éves volt... Ekkor támadt a szerelem és mind
a ketten átadták magukat ez érzelmenek, melynek ereje ha-
talmasan elragadta önöket.

En felelet helyett meghajoltam.

— Azonban, folytatta a vizsgálóbíró, önök csakhamar
észrevették, hogy a szerelem nemsokára borzasztó akadá-
lyokba fog ütközni. — Klotild családja Burgundia legneme-
sebbjei közé tartozik; ön ellenben Gardener, és semmi egyéb.
Lucenay báró tehát röviden akart véget vetni a viszonynak;
de nem hitte, hogy az már túlhaladta a gyermekes vonzal-
mak határát, melyek négyessel kezdődnek és annak utosó
figurájával végződnek... De első kísérleteinél észrevéve,
hogy tévedt az atyai szeretetében, bárói büszkeségében, csu-
pán egy módot látott, mellyel leányát a méssalliance vészé-
lyeitől megmentse...

— Elhatározta, hogy férjhez adja... kiáltottam kétség-
beesve.

— Ugy van... és épen ez sietette az eseményeket...

— Mit mond?...
— Azt mondtam, uram, amit mondanom kell.... — le-
gyen szives és ne szakítson félbe. — Lucenay Klotild heves
természetű, kissé független, szokva a szabad falusi élethez,
és ki anyjától kevés kréolvért kapott ereibe, — szerette önt,
— azt mondták, — szerette, olyan heves, majdnem vak szen-
vedélylyel, mely a forró övi lakosok tetteit jellemzi. Alig
tudta meg atyjától szándékát, midőn máris elhatározta, hogy
ellenszegül. Meglehet, hogy a végső elhatározás pillanatá-
ban, önben előzékeny büntársra akadt, talán ön ép oly forróan
szerette, és a szerelem, ha nem igazolja is, de legalább eny-
hitő körülményt képez arra nézve, hogy részt vett Lucenay
Klotild engedetlenségében.

— Azt mondtam, uram, amit mondanom kell.... — le-
gyen szives és ne szakítson félbe. — Lucenay Klotild heves
természetű, kissé független, szokva a szabad falusi élethez,
és ki anyjától kevés kréolvért kapott ereibe, — szerette önt,
— azt mondták, — szerette, olyan heves, majdnem vak szen-
vedélylyel, mely a forró övi lakosok tetteit jellemzi. Alig
tudta meg atyjától szándékát, midőn máris elhatározta, hogy
ellenszegül. Meglehet, hogy a végső elhatározás pillanatá-
ban, önben előzékeny büntársra akadt, talán ön ép oly forróan
szerette, és a szerelem, ha nem igazolja is, de legalább eny-
hitő körülményt képez arra nézve, hogy részt vett Lucenay
Klotild engedetlenségében.

En mit sem vettem észre.
Mire se gondoltam... egy cselekedtem, mint részeg
ember, agyam zuhogott, néztem, anélkül, hogy láttam volna...
hallgattam, hallás nélkül... Amyira jutottam, hogy nem
volt tudomásom tettemről.
Negyed óra múlva egy másodosztályi kocsi-
Magunk közt voltunk!
A detektív és társa, a két ellenkező szögletet foglalták
el, én közöpen ültem, mellettem csendőr foglalt helyet.
Attól a pillanattól kezdve, ahogy a vonat megindult, ír
támadt emlékeimben. Két nap óta pillanatilag sem nyugodtam
és a fátadság kimerített.
Azért minden borzadály ellenére, mely rajtam erőt
vett, a kocsinak egyenlő és rendez mozdása, csakhamar elő-
idézte természetes hatását, észrevettem, hogy alvás közbe-
memet és csakhamar mely álomba merültem.
Midőn felbredtem, észrevettem, hogy alvás közben a
fejem a csendőr vállára ereszkedett és a derék fértam meg
se mozdult, ne hogy zavartatja nyugalmamat.
Fölgöröztam, — a vonat megállt, — a mansi állomáson
voltunk. Kinéztem a rakodóra, melyet légszesszámpák villa-
gítottak.
Mindenfélő nagy élénkség volt. Közeliünkben csoportok
képződtek és mindenki sovár kíváncsisággal nézett. Előga-
tásomat már megtudták, engemet akartak látni. Arcomat
kezem közé rejtettem, zokogni kezdtem.
Szerecsőre e jelenet nem tartott sokáig és kevéssel
azután a vonat ismét tova rodozott.
De a könnyek súlyos tehertől szabadítottak meg... és
az ut további folyamában nyugodtabbnak éreztem magam.
De különben is vannak pillanatok, melyekben azgyunk
oly éles fölfogást tanusít hogy a megtörtént dolgok legcseke-
lyebb részletet se téveszt el... és mióta Mansból távoz-
tam, a történetek ugyiszólva aryamba fényképeződtek.
Négy órákor hajnalban érkeztek Párisba.
Bétköcsi várakozott reánk és mindhármam beleültünk.
Fűször is a kerületi rendőrbiztoshoz vezettek, ki a depótba
kudított. Itt vagyok néhány óra óta.
Veszedelemes konosztóvönék tekintenek és eszerint bán-
nak velem. Kettős cellába zártak és fogolytársam van.
A cella, melybe zártak, olyan mint a többi, azzal a kü-
lombosággal, hogy kettős
Hat-nyolc lábnyi hosszú, négy lábnyi széles. Kerek ab-

Uj Zrinyiás

Akli Miklós

Prakovszky, a siket kovács

A kis primás

Galamb a kalitkában

Tót atyafiak

A jó palócok

A vén gazember

A beszélő köntös

A fekete város

Valamennyi könyv egyforma kiállításban, jó és
szép papíron, egyforma keménykötésben jelenik
meg, úgyhogy disze a könyvespolcnak és a tiszta
szobának is. Mindegyik regény teljes. Egy-egy kötet

240 oldal

Ezeket a könyveket meg kell venni és meg
kell őrizni a gyermekeink számára.

Hogy mindenki hozzájuthasson Mikszáth gyö-
nyörű regényeihez, egy-egy kötet árát

tiz dinárban

szabtuk meg. Alig valamivel kerül többbe egy-egy
Mikszáth-regény, mint amennyit a *kötés és a posta-
költség* kóstálna, mert ezért a *tiz dinárért minden-
kinek a lakására küldjük a bekötött Mikszáth-
regényt.*

Könyvárusi forgalomba nem kerülnek ezek a
regények és csak azok kaphatják meg, akik az alábbi

SPORT

A szubotical válogatott Beogradban

A komplett Sand képviseli Szubotica színeit a serlegmérkőzések döntőjében

Vasárnap kerül lejátszásra Beogradban a szövetségi serlegmérkőzések döntője, amelyben Szubotica válogatott csapata, Beograddal kerül össze. A Zagrebet saját otthonában verő szubotical csapata beogradi szereplését is nagy érdeklődés előzi meg, annál is inkább, mert remény van arra, hogy kis szerencsével, a döntő meccsből is győztesen kerül ki.

Fischl Pál szövetségi kapitánynak, a mikor a Beogradban szereplő válogatottat összeállította, arra is gondolt, hogy a serlegmérkőzés miatt, minél kevesebb bajnoki mérkőzést kelljen elhalasztani. Épp ezért — nagyon helyesen — úgy oldotta meg a kérdést, hogy a komplett SAND-ot viszi le, amely minthogy egységesebb is mint egy összedett válogatott, sokkal sikeresebben szerepelhet a döntőben. Így azután csak egy bajnoki mérkőzést a SAND—Szentai AC-meccset kell elhalasztani, míg a többi bajnoki mérkőzést lejátszhatják.

A válogatottként szereplő SAND a következő felállításban indul küzdelemben:

Siftis—Beleszlin, Weisz—Kopitovics, Held, Ördög Kikics, Kovács, Becics, Horváth, Inotai.

Tartalékok: Fischer (SAND) és Bozsovics (Szentai AC).

Magyar fiu képviseli Kanadát a jövő olimpiádon. Winnipegből jelentik: Szenzációs eredménnyel zárultak a júliusi saskatchewan atlétikai viadalok. Egy szerény viselkedésű, szimpatikus fiu, aki azonban csupa tűz és lélek volt a versenyporondon, egymásután vitte el meglepetésszerűen az első díjakat, sőt megdöntötte a kanadai rudigrási rekordot is, tíz láb hat inches ugrásával. A saskatchewan sportemberek Kanada reprezentánsát látják benne a jövő évi európai olimpiai mérkőzések alkalmából, annyira el volt mindenki ragadtat-

va teljesítményeitől. A fiu neve Csiga Ferenc, kivándorolt magyar szülők gyermeke, a reginal Normal School végzett hallgatója. Csiga Ferenc meglepetésszerűen vitte el a rudigrás első díját tíz láb hat inches ugrásával, a távolugrás nekifutással husz láb öt inches ugrással, a tizenhatfontos súlydobás első díját harminchárom láb nyolc és egynegyed inches dobással, a gerelyvetés első díját 124 láb és 4 inches dobással, valamint a hármas ugrás második díját is a fiatal Csiga Ferenc nyerte meg. Teljesítményei kanadai viszonyok között elsőrangúak és a sportemberek véleménye szerint megfelelő tréning után minden lehetőség meg van arra, hogy Csiga Ferenc képviselje Kanadát a jövő évi olimpiai mérkőzéseken.

A zagrebi teniszverseny. Zagrebből jelentik: Vasárnap folytatták a Jugoszlávia—Görögország közötti válogatott teniszmérkőzést. A beogradi Popovics folytatta meccsét Efradiades ellen és végeredményben 4:6, 6:0, 6:0, 5:7, 6:1 arányban győzelmet aratott. A versenyben most Jugoszlávia vezet 2:0 arányban. A királyi pár serlegéért folyó versenyben Krepuska (Budapest) győzött Schäffer (Zagreb) ellen 6:1, 6:4 arányban, Dungyverszky (Noviszad) pedig Zacchos (Athén) ellen 6:2, 6:4 arányban. A női egyesben Würth (Zagreb) győzött Csorak (Zagreb) ellen 6:0, 6:0 6:1 arányban, Baumgarten (Budapest) Nikolics báróné (Zagreb) ellen 6:0, 6:0 arányban. A férfi páros eredményei: Krepuska-Mayer (Budapest)—Bazala-Pandakovics (Zagreb) 6:1, 6:2, Popovics-Seletkinski (Beograd)—Podvinec-Kuftinec (Zagreb) 11:9, 6:4, Zacchos-Argilopulos (Athén)—Bulog-Plazzeriano 6:2, 6:3. A Kozseluh fivérek váratlanul, más elfoglaltságra való hivatkozással elutaztak Zagrebből Prágába.

PRÁGA

Szlávia—Spárta 2:1 (1:1). A vezető gólt Puc lötte, de Silny kiegyenlített. A győztes gólt tizenegyesből Kratochwill szerezte meg.

BÉCS

Rapid—WAC 4:1 (1:1)

Admira—BAC 2:0 (0:0)

WSC—Hakoah 2:2 (0:0)

Hertha—Slován 2:1 (1:0)

„ALBUS“

Szappan kitünő!

A 7-es SZÁMUCELLA
REGÉNY

(1)

Erőt vettem magamon; kezemmel végig simítottam homlokomat és végre elszánva magamat:

— Legyen! feleltem, bátorságot veszek magamnak, hogy mindent megmondjak... Életemre és becsületemre esküszöm, mit se fogok elhallgatni a történetből és ön látni fogja uram, képzelhető-e horzasztóbb helyzet az enyémmél!

A bíró intett, hogy figyel és én elkezdtem...

— Ha először is elnézésért esedezem, ez nem annyira miattam, mint annak az egyének érdekében történik, kiről említést kell tennem. Meg kell mondanom mindent, hogy megértessem a történeteket; és elbeszélésemben talán kénytelen leszek oly vallomásokra is, melyeket e végzetes körülmény nélkül, ajkam soha se mondott volna ki.

A bevezetés után nyugodtabbnak éreztem magamat, s szilárdabb hangon és nagyobb hidegvérrel folytattam.

— Amit Klotildról, szerelmünkről beszélt, az tiszta valóság. — A maconi főnök bálján láttam először. — Tizenhatodik évében járt. Rendkívüli szépsége, melynek vele született közönye ritka varázst kölesönzött, mindjárt az első napokban mély benyomást gyakorolt reám és átláttam, hogy első szenvedélyem egész lehevével, teljes önfeledéssel fogom szeretni.

Mindamellett nem sokáig áltattam magamat azokkal a nehézségekkel, melyekkel találkoznom kell — tudtam, hogy Lucenay báró nagyon büszke nemességére és azonnal átláttam, hogy soha se fog beleegyezni abba, hogy egyetlen leányát olyan embernek adja, kinek atyja mint kereskedő halt meg és anyja szerény polgári család ivadéka volt.

Mit tegyek?

Utazni akartam. A borzasztó lejtőn állottam... ez a forró szerelem hatalmába kerítette egész lelkemet és se erőm, se bátorságom, se pedig időm nem maradt, hogy tervemet véghezvigyem.

Klotild szeretett.

Érzelmemet korántse lehetett összehasonlítani azal a szerelemmel, melyet ő érzett irántam... és midőn az akadályok előérzetében menekülni akartam a

veszély elől, Klotild egyetlen gondolata csak az volt, hogy dacoljon azzal.

Nagy szükségem van arra, uram, hogy különösen e helyen jól megértsen.

Igaz ugyan, hogy mindketten mély, heves, ellenállhatatlan szerelmet éreztünk, de Klotildnál a szerelem oly kilengéseket mutatott, melyek több ízben rémületet keltettek bennem.

Attól a pillanattól kezdve, melyben vele találkoztam, az a gondolat, hogy egykor nőmmé lehet, égen-dő volt boldogságomhoz. O ellenben folyvást komor, nyugtalan, fölindult volt; heves lelke szünet nélkül küzdött akarata közt, hogy életét az enyimmal egyesítse és azon félelem közt, hogy örökre elváljon tőlem. Ilyenkor méltatlan szavakba tört ki; szememre vetette gyöngeségemet, hidegségemet, gyávaságomat! Azt kérdezé tőlem, hogy mire várok még a hódolat vallomásai után, melyeket nekem tett.

Egy éjjel — röviden az esemény előtt — tizenegy óra tájban, rendes légyottunk helyén, azaz a Croix-Rouge keresztutnál találkoztunk... Nem tudom, mi akadályozott engemet, hogy elkéstem, de midőn megérkeztem a találka helyén, Klotild már néhány perc óta várakozott.

— Valahára!... mondá, midőn észrevett; azt hittem, hogy meggondolta és nem fog eljönni.

Mentegetni akartam magamat.

— Ne szóljon! folytatta kedvetlenül!... egyéb mondani valónk van, és az idő sokkal drágább, mint-hogy szemrehányásokkal töltjük el. A kastélyból ötvök. Atyám kijelentette, hogy sorsom tegnap reggel óta eldőlt; elfogadta Monroy grófot, — egy millió hozományt kapok, a grófnak két milliója van, nem is számítva reményeit... három nap múlva Párisba megyünk és egy hónap múlva felesége leszek... ezeket kellett önnel tudatnom, Gardener ur és részeimről szeretném tudni, hogy mit szándékozik tenni.

Mindezeket száraz, metsző, lázas hangon mondta. Néhány pillanatig szótlannul maradtam, miközben Klotild türelmetlenül hadonázott lovagló vesszőjével.

— Nos — folytatta hevesen — mit szól ehhez... halljuk... feleljen legalább... és mondja, mit gondol, midőn ilyen veszély fenyeget minket!

Én szomoruan ráztam fejemet és megfogtam kezét...

— Azt kérdi, mire gondolok — feleltem — csupán egyre... arra, hogy míg élek, soha se lesz Monroy gróf felesége.

— És mit tesz, hogy ezt megakalályozza?

— Megölöm őt...

Erre a feleletre Klotild keze megremegett az enyémben.

— Párba! mondá szaggatott és ideges hangon, szép mód... aztán meg ön is eleshetne és nem akarom, hogy ily esélynek legyen kitéve... Aztán, föltéve, hogy Monroy esnék el, más helyettesitené s ekkor újra kellene kezdeni... ez lehetetlen...

— De hát mit akar?

— Megmondtam.

— Szökni?

— Azt.

— És miként?

— Ez az ön gondja... tegye meg intézkedéseit... készítsen elő mindent utazásunkra és amely napon tudtomra adja, hogy minden készen van, jót állok érte, hogy se a multat meg nem bánom, se a jövőre aggodni nem fogok.

Lovainkat a tisztás egyik fájához kötöttük és beszigetelés közben karonfogva járkáltunk.

Klotild határozata örültség volt és a becsület azt parancsolta, hogy ne fogadjam el, de ily lemondás tulajadta örömet és már is sokat szenvedtem az ellenszándéktól, melyet szerelmemmel szemben kifejttem.

Mindent megígérttem Klotildnak.

Ekkor, uram, egyórai együttléttünkben, örökös szerelmet esküdtünk egymásnak; képtelen terveket csináltunk a jövőről, hogy visszavonultan, a magányban fogunk élni, hol semmi lelki-furdalás nem ér el minket.

Soha oly szemérmes odaadással nem szeretett, soha oly örömet nem éreztem, mint abban a pillanatban.

De néha-néha, midőn némi félnék ellenvetéseket kíséreltem meg határozatunkat illetőleg, Klotild szemében az ellenkezés tüze villámlott, mely, röviden vetett véget tartózkodásomnak és parancsolólag emlékeztetett civállet kötelességemre.

Egy óra múlva, midőn válni készültünk, hangja szilárdabb és tekintete elhatározóbb lett.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Hirdetmény.

A Sentaí Sefard Hitközség ezennel pályázatot hirdet egy új templom építésére. A pályázat feltételei és a tervek megtekinthetők vasárnaptól, IX. 11-től kezdve ifjabb Klein Lipót textilkereskedőnél, Senta.

9028

Az előjáróság

Felhívás

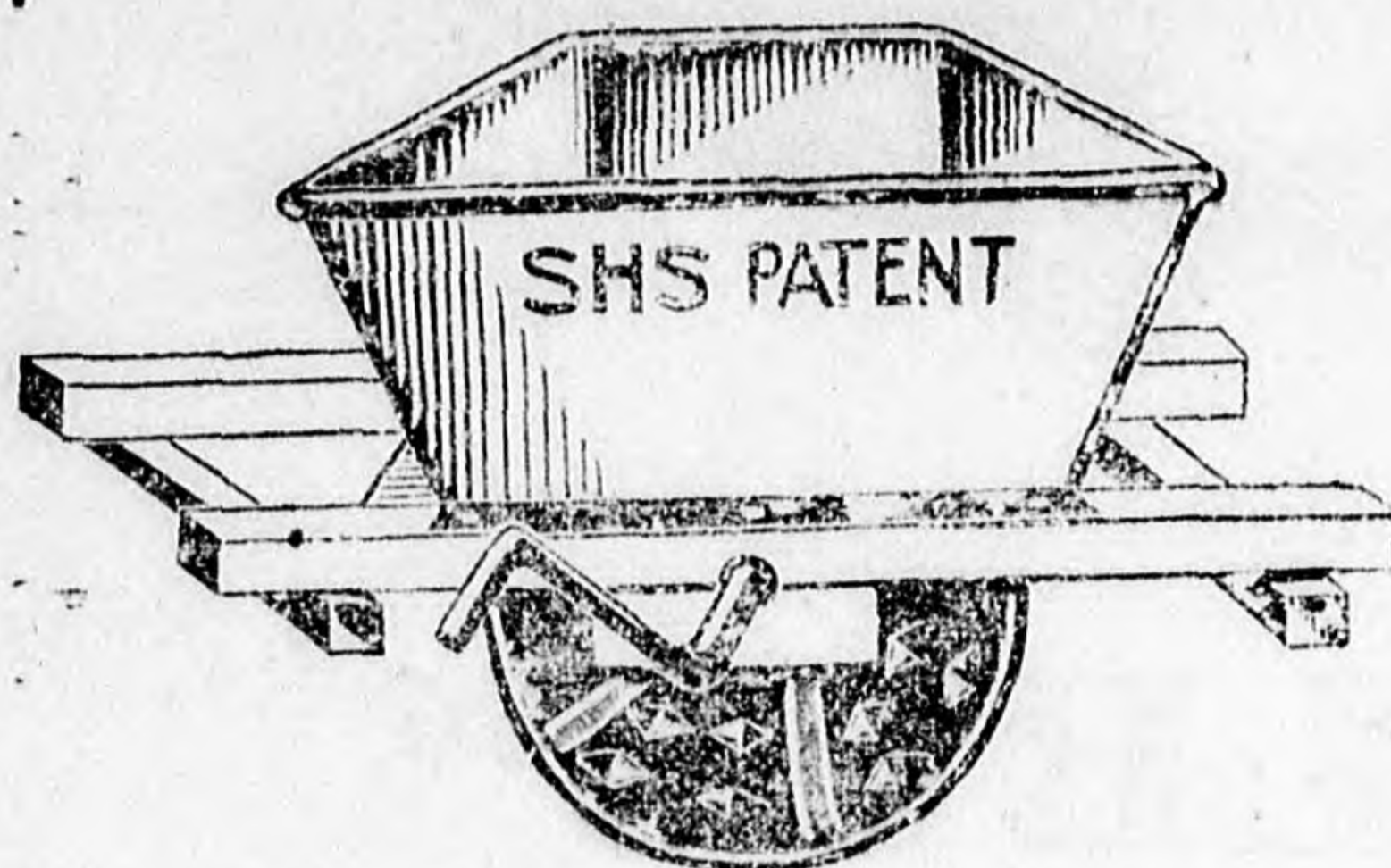
Mindazok, akik kiházasítási, temetkezési vagy szülési segélyüket bármely egyesületnél elvesztették vagy elveszítettnek tekintik, azok részére ezen segélyeknek záros határidőn belül való kifizetése biztosított. Idevonatkozó mindenemű felvilágosítás az alábbi címen nyerhető.

Vojnits István és Társa Banküzlete
Sombor, Kr. Petra ulica 17.

8723

Ujdonság! Szabadalom!

Réparavágó

Bármilyen ládára vagy hordóra felszerelhető

„BARZEL“
vaskereskedés Subotica

PUDLER BERTA

ezúton értesíti a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

női kalapüzletét

amely 17 év óta a Városháza épületében volt, a mai nappal az

uri kaszinó házába helyezte át

Kérem továbbra is a suboticei és környéki hölgyközönség szives pátfogását és igyekezni fogok, hogy ezután is szép, izléses és finom munkákkal rendeljem a legteljesebb mértékben kielégítem

I-a Rózsa-burgonyát, Hagymát, Fejér-káposztát és Szilivát legolcsóbban szállít

LEDERER JENŐ

bank- és bizom. üzlete, gyümölcs és főzelék kivétel
NOVISAD, Vilsonov trg 7
Telefon 22-11.
Raktár: Temerinska ul. 38

1085

„Alexa“ nyakkendőgyárban

5000 darab

selyem nyakkendő kerül eladásra 10 dinártól kezdve

Fordításokat 10 dinárért végzünk!
Vojnovičeva 5, Beograd-szálló mögött

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Városháza épületében, piac-téren

női kalapszalont nyitottam

Őszi kalapudonságaimat és modellkélapjaimat a hölgyközönség figyelmébe ajánlom. Javításokat divatosan és olcsón készit

Han Jolánka

9741

KOMLÓZSÁK

a szokványinak megfelelő mére-
ben és színyban. — Mindenfajta
gazdasági juta, kenderéslenzsák,
liszteszsák, zsin g és ponyva.

MALOMHEVEDEREK

Kárpitos kellekek, butorszöve-
tek, szőnyegek, függöny és n p-
ellenzők

**WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA**

Telefonok 1-90 és 1-92

Tessék mintát és árajánlatot kérni!

Igazolványa vásárlókatára
és az 50% vasúti menetdíj-
kedvezményre 10 dinár

Látogassa meg a
Barzseli Kiállítás és Múzeumi
Osijeken, 1927 szeptember 8-19

50%

kedvezmény a vasúton
az igazolvány csak 10 dinár

Modern autogarázs

Speciális javítóműhely

Általános gépjavítóműhely

Contine tal-gumi

gyári lerakata

Különb. osztály gumi vulk n alására

KOSTA BÜRGER Ve'. Bečkerek

Pupinova (Ar. úd) ul. 15. 669) Telefon 156

Pincét

Királyhalom vidékén
keresek azonnalra bérbé.
Cím a kiadóban. 1189

Naptárarúsítók figye' mébe!

Mielőtt bárhonnán naptárt
venne vagy rendelne, kér-
jen ajánlatot a MINERVA-
NAPTÁRAKRÓL

1928-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szíve Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi-Naptár
Kis Naptár

A naptárak még szebb kiállítás-
ban jelennek meg, mint tavaly
s minden naptárnál
lényegesen olcsóbbak

Autogarázs! Autójavítóműhely!

Most nyit meg a

METROPOLGARAGE
Subotica, Osijekova ul. 23 (Zentai-ut)
Tulajnos: PRESSBURGER JÓZSEF

Modern felszerelés — Kényelmes férőhelyek
Mésékelt árak — Pontos munka
Autók varázsírására elfogadunk!

Az előállítási áránál olcsóbban

szá hivatva: egy hónapom át 20
könyvet 25 2 old 1 terjedelemben

- 104 oldal Wilde: Az emberi lélek.
- 50 • Dosztojevskij: A főinkvizitor, re-
gény.
- 116 • Smith: Egy tengeri éj, regény.
- 112 • Gábor Andor: Az én hazám.
- 180 • Kaczér Illés: Zsuzsanna és a vé-
nek, regény.
- 104 • Tagore: Nacionalizmus.
- 205 • Bölöni Györgyné: Szenvedések
könyve.
- 162 • Gábor Andor: Halottak arcai.
- 76 • Rácz Béla dr.: Vörösek és fehérek.
- 180 • Jászai Oszkár: Magyar kálvária.
- 144 • Szende: Uj október felé.
- 110 • Hollós dr.: A Tuberkulózis.
- 100 • Halmi: Hajmáskér.
- 168 • Marx és Engelsz filozófiai és poli-
tikai fejlődése.
- 160 • Perutz: Kilenc és kilenc között,
regény.
- 119 • Kassák: Mágylák énekelnek, re-
gény.
- 160 • Sinkó: Fájdalmas isten.
- 124 • Ormos: Mi okozta Magyarország
széthomlását?
- 74 • Bery: Kéthangú kiállítás, regény
- 64 • Czflra: Kárhózt asszonyok, re-
gény.

Mind a husz kötet könyv ára bérmentve 120 din.
Pérez előre küldendő vagy utánvétellel. Szállítja
A MINERVA-NYOMDA KÖNYVOSZTÁLYA, SUBOTICA

„Dama“ Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

HENRICH FORD NAGY TITKA
AZ AMERIKAI AUTÓKIRÁLY

amely a legújabb Ford-typusra vonatkozik a legközelebbi napokban nyilvánosságra fog kerülni. A

legújabb típusu Ford-autó eleganciájával, legmodernebb európai karosszériájával, célszerűségével, gazdaságosságával, elismert kifaróságával és olcsóságával **az összes többi autógyártmányaitul fogja szárnyalni.** Azért mindenkinek, aki autót óhajt venni, legmelegebben ajánljuk, várja be a **legújabb típusu Fordot,** amely mind nkit el fog ragadtatni, mert az **új típusu Ford az egész világnak a kocsija lesz.** Előjegyzéseket már most felvesszünk. — Ulysztintén értesítjük t. vevőinket, hogy a napokban **nagy mennyiségű autó-alkatrészeket kaptunk.**

„AUTOCAR“
NOVISAD, Trifkovičev trg 5. Telefon 21-32

Ritka árpa
Ritka buza
Ritka rozs

BECK-féle kötött-szövött áru a legjobb

A T É L

közeledik és a villanyvilágításnak mindig korábban és korábban át kell venni a szolgálatot, ha a nap nyugovóra tér

A villanyáram egészséges világosságot, erőt ad, ahol a kéznek kellene dolgoznia, mozgást és meleget különböző házi villamoskészülékeknek és ezzel könnyebbé, szebbé teszi az életet

A mi olcsó áraink és kedvező fizetési feltételeink lehetővé teszik mindenkinek a villanyvilágítás bevezetését. Talán saját magának igéri, hogy majd egyszer bevezeti a villamoságot — de miért nem most??

Lépjén érintkezésbe a villanytelep városi irodájával, Kostina ul. 1, telefonszám 508 és mi a költségvetést kívánatra elkészítjük

Villanyfűzők, vasalók, luszterek stb. nagy raktára

Subotica Villamosvasut és Világítási RT

Sándor Pollák
i Drug
Novisad, Jevrejska ul. 2

KENDŐK
nagybani árusítása

Vasöntőde!

Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntődémet.

Vállalok tömeg és gépintést az előirt keménységi fokra, valamint egész könnyű öntéseket.

Dugattyu - gyűrűknek különleges öntvények méret szerint. — Üzem modern gépeivel van felszerelve, úgy hogy a megölt géprészeket meg is munkáljuk

Vállalok mindenféle gépjávitást és autogén-hegyszést. 1908
Hamburger mašinska industrija
Subotica
(Tehepályaudvarral szemben)
Telefon 566

Öntés mindennap!

Hölgyek figyelmébe!

Megérkeztek a bécsi és párti kalapmodellj im!

Alakítások jutányos áron készülnek.

Hirn Rózsi

Skotus Vlatara ulca 6 (Főposta mellett)
Kifutó- és tanuló lány felvételt! 9004

Piócát

állandóan magas áron

vásárolok

Franjo Alföldi
Iarinc, z. p. Nustor

Tankönyvek

árjegyzékét ingyen küldi bárkinek magyar- vagy német nyelvű iskolák részére
Lipsitz i Lampe
könyvkiadó Subotica 1831

Korcsmárosok figyelmébe!

Egy vagon kezebiai bor 6:50-7 dinárért hordónként is — eladó — 801

Kalebi 15 éves fajörök, ugyanott sötéftő-készülék, parterti 6-g-pk-ánn 108 korcsmai felszerlések eladó

Likvidációs Mucsy-iroda

Subotica, Kralja Petra park 9

Szállótermékek figyelmébe!

Nagy választék forró és hideg csapokban és dugókban. Kétféle és nagyban kaphatók

özv. Gerber Jakabné és Suboticai esernyőkészítő műhelyén
Subotica, B. Sudarevič ul. 32.

Josip Bruckner Vinkovci szállít szénát

elsőrendű szlovéniai szénát
ab Vinkovci, 50 métertől kezdve . . . 115 din., Slavoniat Vinkovci körüli állomásokról 100 din.,
szalmát
30 dináron áiban

Gazdálkodók és községi előjárók figyelmébe

ajánlom szentai cementárugyáramban készült **cementvályukat, hid- és átereszesöveket** minden méretben. Fagyálló képességükért 25 évi szavatosságot vállalok. Vidéki rendeléseket vasuton szállítom
Hauer József cementárugyára Senta

Legszébb, legolcsóbb **szobafestő- és mázolómunkát** készít
Spitzer J.
I. Strossmajerova ul. 8 (husplac) 8531

MÉSZ CEMENT FASZÉN TŰZIFA
kicsinyben és nagyban kapható
Illgenn Károlynál
I. kör, Sokolska (Gombkötő) ulica 17.
Telefon: 6-60 2-23

Cserépkályhák
legolcsóbban beszerezhetőek
átalakításokat javításokat
elsőrendű cseh samottal legolcsóbban készítik.
Minden méretű samott téglá kapható
TAKÁCS MIHÁLY
Subotica, Pašičeva ulica 2. (Edényplac)

Pálmák, Cse usok, Jucca vagy bármilyen más cserpes növény kétszerannyi levelet hajt és pompás nagyságot érnek el, ha
KANIPOS
növényápsóval nevei. Utasításaim a virágápolásra is megadják. 60 liter vízre való adag 12:50 dinár

Schumacher Zoltán
gyógyszerész-vevőszeti labororium CRVENKA (Bácska)

I-a alabaster gipsz kapható
Révai Adolf
Subotica, Sokolska 2. Telefon 551 14

TŐKÉ Épület-, bútore és postál-
asztalos
Palmotičeva ul. 20. Tanonc felvétetik.

Zenorák Plantörök a világ legjobb márkái. Hosszu élettartu részletezésre a legnagyobb raktár az országban
KAIN hangszerekészítő Subotica, Városháza épület.

FIGYELEM! FIGYELEM!
Reggel 4 órától **kitünő reggeli és friss ételek**
Komplet ebéd 12- Vacsora . . . 10-
Francia vörösbor vagy burgundi és örízling veltelini poharankint 3-
A már elismert híres szerb, magyar és francia konyha. Udvarias és figyelmes kiszolgálás.
Abonnenseknek jutányos árak!!
OBILIČ-vendéglő
a vasutnak átellenében

! SÍRKŐ !
Gránit- és márványból minden kivitelben, — versenyképes árakon
Virág Gyula
kőfaragónál
Fácska-Topola 8328

Tűzifa és kocsz magánosok részére legolcsóbb áiban
Acs Andor
tűzifaanyag-kereskedés
Subotica,
8755 Badačičeva ul. ca 12

Eladó!
A Bénában jól bevezetelt **tűzőborító-műhely** teljes berendezéssel, más vállalkozás miatt, teljes berendezéssel azonnali eladó. Bővebb felvilágosítással szolgát a tulajdonos: **V. Bečkero**, Svetosavska ul. (a szerb templom mellett). 9008

20-30.000 köbméter föld megmunkálására
KUBIKOSOKAT keresek 9010
BOSKO SZIMUNOVIČ
NOVISAD
Laze Kostič ulica 32

Fával égetett elsőrendű fehér darabos **mész** szavatolt kömentes építő-
beőszint portland **cement,** száraz portmentes **bükfa-szén, pécsi kovács-szén** 8278
Révai Adolf
Subotica
Sokolska 2 Telefon 551

KORZO MOZI

Szeptember 12-13-14
Szerda: utoljára
Corine Griffith
eragadó újdonsága
Anyai sziv
Dráma egy anyáról, ki
lezárta magát, hogy
gyermekét megmentse
Előadások kezdete naponta 6 és fél 9, vasárnap 4. 0. és fél 9-kor

LIFKA-MOZI

Egész héten!
Suboticán először!
A szezon kimagasló
újdonsága:
A fekete apáca
Világi és egyházi
filmjatek tíz fe-
vonásban

**Fényképészek és
amatőrök figyelem!**
Amerikai rendszerű retusáló
és kopirozó Intézet.
Elvállal: negatív és pozitív
retust, kopirozást és nagyít si
minden papíron és kloroförzasi
garantált elsőrangú kivitelben,
olcsó árban. Kérjen azonnal ár-
jegyzéket. Szállítás 24 óra alatt.
R. Zelinka, Subotica, Madjar-
ska u. 2. 47-83

HÁZASSÁG
Sok vagyonos nő vagyontalan
urakhoz is férjhez-
menni óhajt. Megbizást el-
fogad. Amora házasság-
közvetítő iroda, Temesvár.
4. Str. Berteloth 21. 1622

FOGLALKOZÁS
Cukrászsegédet, jómunkást
azonnalra keresek. Cim a
kiadóban. 8989

Perfekt szobalány azonnali
belépésre kerestetik. Le-
derer Leó Sombor 9100

Zsidónő állandó munkára
felvétetik Kőrösi Géza hus-
feldolgozó telepén. Jelent-
kezés Rudič ul. 4. 9109

Fiatalt boltiszolga felvétetik
Révai mészkereskedés, So-
kolska ul. 2. 9107

Gépeket, használt, törött és
üzemenkivülieket, transz-
missziókat, szíjtárcsákat,
forresöveket, stb. minden
mennyiségben vesz. Calin
k. d. Zagreb, Mandiličina
ul. 1. 8749

Jó szakácsnő, kinek férje
safför vagy irodaszolga
mindkettő azonnali belé-
pésre kerestetik. Jelentkez-
ni: Beograd, Kralja Milana
89, első emelet balra. 9010

Épületüvegezést legolcsó-
ban vállal Lisák Mihály
Čantavir. 8832

Orvoshoz korosabb, egve-
dülálló orvoshoz 30-40 kö-
zötti szimpatikus, intelli-
gens, jól főző házvezetőnő
kerestetik. Durva munkára
cseléd áll rendelkezésre. Ki
jó bánásmódra, állandó
helyre és nem nagy fizetés-
re reflektál, bizonyítványok-
kal, fényképpel ellátott
részletes ajánlatát Dr. Mes-
singer Károly, Ečka címre
küldje be. 7046

Ügyes képviselő, akik fő-
szernagykereskedőknél jól
be vannak vezetve, mellék-
keresetként kis zsebkönyvek-
eladással és keresett cikk el-
adásával havi 4-5000 di-
nárt könnyen kereshetnek.
Ajánlatokat Nagy mellék-
kereset jelige alatt a lap
kiadóhivatala továbbítja.
9078

Szabósegéd, elsőrangú mun-
kás nagymunkára felvéte-
tik. Nasl. Stevan Návai
Jelašićeva ul. 4. 9020

20 évi praxissal 4 közép-
iskolai képzettséggel 3 nyel-
vet beszélő kereskedő meg-
felelő állást keres gyárnál
vagy nagyobb iparvállalat-
nál. Novisad, Főposta 1927-
jeligére. 9084

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk
Kérdések, kérdésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

ÓVJA SZEMÉT

szóltól, portól, erős fénytől
VÉDŐ SZEMÜVEGEK
meglepő olcsón, nagy választékban
TENNER optikusnál
SUBOTICA, KORZÓ 11. SZÁM

**Finom T Gyapju
flanell A teveször**

TAKARÓK

R Ó K
kiválóan jó minőségben, darabja igen finom minőségben, darabja
120 és 150 K 360 dinár
dinár

nagy választékban
SZÉKELY
divatáruházában, Subotica

Ügves, tapasztalt eladót

a kézműáruszakmából, aki
éves bizonyítványokkal
rendelkezik és aki szerb-
horvát, német és magyar
nyelven perfekt beszél,
keresek
Részletes ajánlatok, lehetőleg fényképpel, a követ-
kező címre küldendők:
Adolf Adler, Osljek I, Pejačićeva ul. 4

Használt autógumit, ballon-
gumit minden mennyi-
ségben veszek. Takács, Mi-
loš Obilić ul. 16. 9059

Falitégla és tetőcserép, el-
sőrendű, olcsó árban eladó
Pollák Jenő téglagyár, Sa-
nád. 9055

VÁROSI MOZI

Hétfő-kedd-szerd:
Habkissasszony
Modern filmjatek Hans V. Kahlenberg „Naxchen” című
regénye u.án. — Főszereplők:
Xenia Desny, Harry Liedtke, Hans Abels
Snukky állást keres
Állat-burleszk
Előadások kezdete délután 1/2 6 és este 1/2 9 órakor,
vasárnap és ünnepnap délután 4. 6 és este 1/2 9 órakor

Prima rózsaburgonyát legol-
csóbb napi áron szállít:
Kuntner Jakab gyümölcs-
kereskedő Sombor. Telefon
155. 9086

Pálínka-főzőüstök, mosó-
üstök, kátlánok házi és
ipari célokra megrendelés
után kapható. Maločić, No-
visad, Kisačka ulica 32.
6554

Gyümölcs- és rózsafákról
árjegyzéket díjtalanul küld
Gallé Viktor városi kertész

Családi ház, közel a beltér-
hez, nagy telekkel, modern
lakással és a szükséges
mellékhelyiségekkel olcsón
eladó és azonnal átvehető
Cim a kiadóban. 9038

KÜLÖNFÉLE
Butorozott szoba azonnal
kiadó. Gőzfürdő mellett.
Usporedna ul. 1. 9104

Keresek 2 szobás lakást
mellékhelyiségekkel, ha
szükséges 1 évet előfizetek
Bövebbet »Amerika« Közveti-
tő Iroda, főposta mellett

Iskolásfiúkat felveszek la-
kás és teljes ellátással. Bö-
vebbet »Amerika« Közveti-
tő Iroda, főposta mellett
Subotica. 9105

Gyári áron alul vásárol,
ha ruháját Földes Samu
ruhaárúházában, Gyü-
mölcs piac vásárolja. Férfi
öltöny 500, Raglan 700,
börkabát 850, gummikö-
peny 225, gyermekruhák
225, fiu vagy leánykö-
peny 350. Női divatkabát
575 dinár. Vidékre után-
vétél, meg nem felelés
esetén kicserelem, vagy
a pénzt visszaadom. Tes-
sék meggyőződni, ügvel-
jen a cégre! 8424

CENTRALNA BANKA
ZÁLOGINTÉZETE
Subotica, Aleksandrova 4
Nyitva 8-12, 3-5-ig. 7052

APOLLO, NOVISAD

Szeptember 12. és 13-án
NYEREGREN
6 felvonásos szerelmi dráma
Főszerepben:
Verebes Ernő

Már 20 éve ismert Larucin-
kapszulák legjobban be-
váltak huyesőbántalmak-
nál, folyásnál, nők fehér-
folyásánál. — Kapható
gyógyszertárakban 20 D.
dobozonként. Főlerakat:
Blum gyógyszerár Szn-
botica 99

**Speciális szépitőszerek, el-
ismert egjobb készítmé-
nyek: szeplő-cremek, pat-
tanás és zsiros arcbrő elleni
gyógyító vizek, nappali
és éjjeli krémek száraz arc-
bőrhöz — tégelyenként 50
din., üvegenként 60 din. —
Utánvétél küldi »Lea koz-
metika« Beograd, Palata
Luxor. 7097**

Magtár azonnali kiadó eset-
leg iroda vagy üzlethelyi-
ségnek, Sombor Obradoviče-
va ul. 4 szám alatt. Bö-
vebbet a házban. 8986

Két üzlethelyiség kiadó és
egy fűszerüzlet eladó. Cim:
Dielmiš Julianna Szentai
ut 10. 9057

Spiantert (remetter zenket)
melyen a napi áron alul
szállít minden mennyiséget
»Calin« k. d. Zagreb Man-
diličina 1. 8280

Legjobban ajánlható ne-
velőnőket, nyelv- és ze-
netudással vagy anélkül,
gyermekkeresőnőket, ovó-
nőket, játszótrácsákat,
egyetemi és zeneakadé-
miai növendékeket a szün-
idei hónapokra teljes el-
látással (au pair) is in-
gyenesen közvetítő tagjai-
nak: »Pädagogenbund«
Wien. IV. Karlsplatz 7.
7537

GUMIBÉLYEGZŐT
bármilyen nyelven készít
Molnár József Subotica,
Frankonanska ulica 25.
Megrendeléseket a Bács-
megyei Napló kiadóhiva-
tala is elfogad.

Röntgenorvosok figyelmébe
járnak a most érkezett
Röntgenfilmeket, lemeze-
ket olcsó árban. Barta
Drug fotoszaküzlet Novisad,
Dunavska uca 9. 8749

Rimske Toplice (Römerbad,
Szlovénia) rádióaktív ter-
málfürdő, panzió szeptem-
berre 60 dinár, állami tiszt-
viselőknék 20 napi panzió
fürdő és fürdőilletékek 1280
dinár 3865

Ne dobja el kiégett rádiólámpáját,

mert
»AUDION«
rádió- és elektrotechnikai-szaküzlet és laboratóriumnál (Novisad, Jer-
menska ul. 3) regenerálhatja.
Érdeklődésekre készséggel válaszolok s díjmentesen szolgáló szaktanóccsal.

Az autó irodalma

Az autóvezető könyvet, autógyártásra, autó-
kereskedelemre vonatkozó szakmunkák kaphatók
a Bácsmegeyi Napló könyvosztályában
Subotica, Zmaj Jovin trg 3. szám

Vidéki levélren-
delékek t azonn-
al elintézzük.
Mindenkinek
szívesen küldünk
résletes könyv-
jegyzéket